

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TÜRKİYE'DE İLETİŞİM FAKÜLTESİ RADYO
TELEVİZYON SİNEMA BÖLÜMLERİNİN
DERS MÜFREDATLARINDAKİ
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Tamer KAVURAN

HAZIRLAYAN
Recep ALTAY

ELAZIĞ-2018

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TÜRKİYE'DE İLETİŞİM FAKÜLTESİ RADYO TELEVİZYON SİNEMA
BÖLÜMLERİNİN DERS MÜFREDATLARINDAKİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi Tamer KAVURAN

HAZIRLAYAN

Recep ALTAY

Jürimiz, 10.05.2018 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu Yüksek Lisans tezini oy birliği ile başarılı saymıştır.

Jüri Üyeleri:

1. Dr. Öğretim Üyesi Tamer KAVURAN

2. Dr. Öğretim Üyesi Feridun NİZAM

3. Dr. Öğretim Üyesi Mevlüt AKYOL

F. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun tarih ve sayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ömer Osman UMAR

Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****Türkiye’de İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölümlerinin Ders Müfredatlarındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri****Recep ALTAY****Fırat Üniversitesi****Sosyal Bilimler Enstitüsü****İletişim Bilimleri Anabilim Dalı****Elazığ-2018; Sayfa: XI+86**

Bu araştırma ile Türkiye’de Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dallarında görev yapan öğretim elemanlarının, Türkiye’de Radyo Televizyon Sinema Programlarının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara ve bu sorunların çözümüne ilişkin görüşlerinin belirlenmesi; belirlenen sorunlara çözüm önerileri getirilmesi ve öğretim elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Programlarının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara ilişkin görüşlerinin kişisel özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması amaçlanmıştır.

Tarama modeli esas alınarak yapılan araştırma, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Türkiye’de 16 Üniversitenin İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalında görev yapan 218 öğretim elemanı üzerinde gerçekleştirilmiş olup evrenin % 65’inden kullanılabilir veri elde edilmiştir.

Araştırmanın amacına yönelik veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen, bir ve ikinci bölüm toplam 24 maddeden, üçüncü bölüm Radyo Televizyon Sinema Programlarında uygulanan 14 dersin saat, içerik ve içeriğin uygulanmasının yeterli görülüp görülmemesine yönelik *‘Radyo Televizyon Sinema Programlarının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar Anketi’nde toplanmıştır.*

Araştırmada, verilerin çözümlenmesi aşamasında, araştırma amaçları doğrultusunda, frekans, yüzde ve non parametrik istatistik tekniklerinden kay kare (X^2)

den yararlanılmıştır. İstatistiksel çözümler; “Statistical Package For The Social Science” SPSS 22.0 Windows paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, ankete katılan radyo televizyon sinema anabilim dallarında görevli öğretim elemanlarının kendi kişisel özelliklerine ilişkin görüşlerinde; yabancı dil seviyesi yazma-okuma ile sınırlı kaldığı, yurtiçi ve yurt dışı makale, kitap sayısı hiç olmayanlar ile az sayıda olanların çoğunlukta olduğu anlaşılmıştır.

Öğretim elemanlarının Türkiye’de iletişim fakülteleri radyo televizyon sinema anabilim dalları ve karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinde ise, üniversite yöneticilerinin bu bölüme karşı bakış açılarının olumsuz olduğu, fakülte bütçesinden radyo televizyon sinema programına ayrılan bütçenin ve fiziki mekânların yetersiz olduğu, kütüphanelerin olmadığı ama ihtiyaç duyan öğretim elemanlarının çoğunlukta olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının branşlaşmayı çok gerekli görmelerine karşın katılımcıların bir kısmı sosyal bilimlerin dışında diğer alanlarından mezun olduğu, radyo televizyon sinema anabilim dallarından mezun olan öğrencilerin hem akademik hem de medya sektörü anlamda niteliklerinin “yetersiz” olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Öğretim elemanlarının, Türkiye’de iletişim fakülteleri radyo televizyon sinema anabilim dallarında uygulanan branş derslerin saat, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeylerine ilişkin görüşlerinde de genel olarak Kurgu, Kamera, Haber Toplama ve Yazma, Sinema, Fotoğrafçılık, Belgesel, Tv’de Program Yapımı, Radyo Program Yapımı gibi derslerin saat olarak yetersiz, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinin ise çok yetersiz olduğu, Medya Okuryazarlığı, Araştırma Yöntemleri derslerinin saat ve uygulanabilme düzeylerinin yetersiz olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim fakültesi, Radyo Televizyon Sinema, Müfredat, Ders içerikleri

ABSTRACT**Master Thesis****Suggestions Problems and Solution Course Curriculum in Section Radio,
Television and Cinema Faculties of Communication in Turkey****Recep ALTAY**

**The University of Fırat
The Institute of Social Science
The Department of Communication Sciences
Elazığ-2018; Page: XI+86**

With this research, suggestions problems and solution course curriculum in section radio, television and cinema faculties of communication in turkey. It is also aimed to provide solutions for the identified problems and to determine whether the opinions of the instructors regarding the problems encountered in the application of the radio and television cinema programs differ according to their personal characteristics.

The study was on the basis of communication faculty radio and television cinema 16 Art teaching departments in Turkey in 2017-2018 academic year and the 218 teachers were included in the study. The data which were accepted valid and useful were obtained from 65 % of the population.

The data were collected with a questionnaire named “suggestions problems and solution course curriculum in section radio, television and cinema faculties of communication in turkey”. The first and second parts of the questionnaire included 24 items, three part 14 and they were about the content of radio, television and cinema programmes.

In analysing the data frequency, percent and chi-square (X^2) were used. ; “Statistical Package For The Social Science” SPSS 22.0 for windows statistics packape were benefited.

According to the findings obtained from the study it was determined that most of the teachers working in radio, television and cinema programmes had intermediate level

write-reading limited English, In addition to with a small number seen that there was nobody having foreign articles, books and rewards.

In the opinions about the problems in radio, television and cinema programmes, mostly teachers needed library. In addition to the budget and physical equipments were not sufficient, the radio, television and cinema departments were poor from the point of technological aids and teaching staff. Besides it has been concluded that the academic staff of the graduates of radio, television, film, and cinema departments are "inadequate" in both academical and sectoral sense, while the instructors consider branching to be very necessary, the number of instructors to be graduated from other fields of social sciences.

According to the views on teaching hours, content and applying content in radio, television and cinema faculties of communication in turkey "Editing, Camera, News Gathering and Writing, Cinema, Documentary, Photography, both the content and the level of applying content were insufficient too. It also determined that the class hours were not sufficient in the courses "Media Literacy, Research Methods.

Keywords: Communication faculty, Radio, television and cinema, curriculum, lesson content

İÇİNDEKİLER

ÖZET	II
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER	VI
TABLolar LİSTESİ	VIII
ÖNSÖZ	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PROBLEM	3
1.1. Dünyada İletişim Eğitimi.....	4
1.2. Türkiye’de İletişim Eğitimi	6
1.3. İletişim Fakültelerinin Tarihi	6
1.4. İletişim Eğitiminde Yaşanan Problemler	9
1.5. Radyo Televizyon ve Sinema Eğitimi	10
1.5.1. Radyo Televizyon Sinema Eğitiminin Gerekliliği.....	12
1.5.2. Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının Ders Müfredatlarının İncelenmesi	17
1.6. Araştırmanın Amacı.....	20
1.7. Araştırmanın Önemi	20
1.8. Sayıtlar.....	21
1.9. Sınırlılıklar	21
1.10. Hipotezler.....	21

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	23
2.1. Araştırmalar	23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM	25
3.1. Araştırmanın Modeli.....	25
3.2. Evren ve Örneklem	25
3.3. Veriler ve Toplanması	31
3.4. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	31

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM.....	32
4.1. İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Programlarında Görevli Öğretim Elemanlarının Kendi Kişisel Özelliklerine İlişkin Görüşleri.....	32
4.2. Öğretim Elemanlarının Türkiye’de İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalında Uygulanan Branş Derslerinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeylerine İlişkin Görüşleri	41
4.3. Türkiye’de İletişim Fakülteleri Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalında Uygulanan Branş Derslerinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeylerine İlişkin Hizmet Süresi ve Akademik Kariyerlerine Göre Öğretim Elemanlarının Görüşleri	56
SONUÇ VE ÖNERİLER	77
KAYNAKLAR	82
EKLER	85
Ek 1. Orjinallik Raporu.....	85
ÖZGEÇMİŞ	86

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Devlet Üniversitelerinde Okutulan Radyo Tv Sinema Bölümünün Ders Dağılımı.....	18
Tablo 2. Devlet Üniversitelerinde Okutulan Radyo Televizyon Sinema Bölümünün Seçmeli-Zorunlu Ders Dağılımı	19
Tablo 3. Öğretim Elemanlarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	26
Tablo 4. Öğretim Elemanlarının Yaş Grubuna Göre Dağılımı	27
Tablo 5. Öğretim Elemanlarının Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı	27
Tablo 6. Öğretim Elemanlarının Mezun Olduğu Lisans Bölümüne Göre Dağılımı	28
Tablo 7. Öğretim Elemanlarının Mezun Olduğu Lisansüstü Programına Göre Dağılımı.....	28
Tablo 8. Öğretim Elemanlarının Çalıştığı Üniversitelere Göre Dağılımı	29
Tablo 9. Öğretim Elemanlarının Akademik Kariyerlerine Göre Dağılımı	30
Tablo 10. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dillerine Göre Dağılımı.....	30
Tablo 11. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dil Seviyelerine Göre Dağılımı.....	32
Tablo 12. Öğretim Elemanlarının İletişim ve Radyo Televizyon Sinema ile ilgili Yayınları Takip Etme Durumlarına Göre Dağılımı	33
Tablo 13. Öğretim Elemanlarının Haftalık Ders Yüğü Saatlerine Göre Dağılımı.....	33
Tablo 14. Öğretim Elemanlarının Mezun Olduğu Lisans Programları ile Yürüttükleri Derslerin Dağılımı.....	34
Tablo 15. Öğretim Elemanlarının Yurtiçi Makale ve Kitap Sayılarına Göre Dağılımı .	34
Tablo 16. Öğretim Elemanlarının Yurtdışı Makale ve Kitap Sayılarına Göre Dağılımı	35
Tablo 17. Öğretim Elemanlarının Üniversite ve Fakülte Yöneticilerinin Radyo Televizyon Sinema Programlarına Bakış Açıkları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	36
Tablo 18. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Programlarındaki Uygulama Alanları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	37
Tablo 19. Öğretim Elemanlarının Öğrencilerin Radyo Televizyon Sinema Faaliyetlerine Desteklerinin Dağılımı	37
Tablo 20. Öğretim Elemanlarının Fakülte Bütçesinden Radyo Televizyon Sinema Programına Ayrılan Bütçeye İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	38
Tablo 21. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Bölümünün Teknolojik Açından Desteklenmesine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	38

Tablo 22. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Bölümüne Ayrılan Fiziki Mekânlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	39
Tablo 23. Öğretim Elemanlarının Branşlaşmaya İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	39
Tablo 24. Öğretim Elemanlarının Mezun Öğrencilerin Nitelikli Radyo Televizyon Sinema Mezunu Olabilme Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	40
Tablo 25. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Programlarının Öğretim Elemanı İhtiyacına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	40
Tablo 26. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Bölümüne Ait Kütüphanelere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	41
Tablo 27. İletişim Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	42
Tablo 28. Kamera ve Işık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	43
Tablo 29. Kurgu Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	44
Tablo 30. Sinema Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	45
Tablo 31. TV’de Program Yapımı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	46
Tablo 32. Belgesel Film Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	47
Tablo 33. Medya Okuryazarlığı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	48
Tablo 34. Haber Toplama ve Yazma Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	49
Tablo 35. Sinematografi Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	50
Tablo 36. Fotoğrafçılık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	51
Tablo 37. Radyo Programcılığı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	52
Tablo 38. Araştırma Yöntemleri Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	53
Tablo 39. Medya ve Etik Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	54

Tablo 40. İletişim Kuramları Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı	55
Tablo 41. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Kamera ve Işık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	57
Tablo 42. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Kurgu Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	58
Tablo 43. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Sinema Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	59
Tablo 44. Hizmet Süresi Değişkenine Göre TV’de Program Yapımı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı...	60
Tablo 45. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Haber Toplama ve Yazma Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı...	61
Tablo 46. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Sinematografi Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	62
Tablo 47. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Fotoğrafçılık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	63
Tablo 48. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Kamera ve Işık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı...	64
Tablo 49. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Kurgu Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	65
Tablo 50. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Sinema Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	66
Tablo 51. Akademik Kariyer Değişkenine Göre TV’de Program Yapımı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı...	67
Tablo 52. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Haber Toplama ve Yazma Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	68
Tablo 53. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Sinematografi Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı...	69
Tablo 54. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Fotoğrafçılık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı.....	70

ÖNSÖZ

Eğitim kurumları olarak üniversitelerimiz pek çok sorunla karşı karşıya bırakılmaktadır. Bunların başında ise iletişim fakültelerine bağlı Radyo Televizyon Sinema bölümleri gelmektedir. Sektörün gereksinim duyduğu meslek elemanlarının yetiştirilmesinin üniversite eğitiminin niteliğiyle nasıl bağdaştırılacağı konusu, Radyo Televizyon Sinema bölümü ders programlarının belirlenmesine yönelik tartışmalara da yansımaktadır. Radyo Televizyon Sinema ders programlarının hazırlanmasında teori derslerle mesleki uygulama ders içeriklerinin uyumlu olması konusundaki tartışmanın temelinde bu bölümlerdeki eğitimin üniversitelerin mi? yoksa medya sektörünün mü? denetiminde olacağı sorunu ön plana çıkmıştır. Teori ve uygulamalı derslerin birbiriyle uyumlu olmamasının yanında Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin birçoğunda uygulamalı olarak verilen derslerin uygulama imkânı bulabileceği gerekli araç ve teçhizat da bulunmamaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de İletişim fakültesi radyo televizyon ve sinema programlarının ders müfredatlarında karşılaşılan sorunları tespit edip bu sorunlara çözüm önerileri sunmak. Bu genel amacı ortaya koymak için öncelikle devlet üniversitelerindeki radyo televizyon sinema programlarının ders müfredatları incelenmiş, ardından örneklem olarak belirlenen üniversitelerdeki öğretim elemanlarına sorunların tespitine yönelik anket uygulanmıştır.

Bu amaçla ortaya çıkan bu çalışmanın hazırlanmasında ve uygulanmasında her türlü yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Tamer KAVURAN’a teşekkürlerimi sunarım. Araştırmada Radyo Televizyon Sinema Programlarının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlar Anketinin hazırlanmasında önerilerde bulunan Dr. Öğretim Üyesi Adem DOĞAN’a ve İletişim Fakültelerindeki öğretim elemanlarıyla iletişim kurmamı sağlayan Radyo Televizyon Sinema Bölüm Başkanı Dr. Öğretim Üyesi Feridun NİZAM’a teşekkür ederim.

GİRİŞ

Türkiye’de 1950’li yıllarında başlayan iletişim eğitimi, Gazetecilik Enstitüleri ve Basın Yayın Yüksek Okulları tarafından verilmiştir. Medya sektörünün taleplerini karşılayabilmek ve daha özgün bir eğitim verebilmek amacıyla 1992 yılında iletişim fakülteleri kurulmaya başlanmıştır. İlk defa devlet üniversiteleri bünyesinde kurulan bu fakülteler, vakıf üniversiteleri ile birlikte hem fakülte hem de öğrenci sayısında büyük artış yaşanmıştır. Ancak bu artış beraberinde de bir takım sorunları da getirmiştir. Bu sorunlardan ilki, iletişim fakültesinden mezun olan öğrencilerin medya sektöründe yeterince istihdam edilememesidir. Bu sorunun neden kaynaklandığını anlamak için iletişim eğitiminin nasıl verildiğine bakmak gerekir. Asıl tartışma konusu bu fakültelerde verilen derslerin ağırlıklı olarak teorik mi? uygulama mı? olup olmayacağıdır. Özellikle Radyo Televizyon ve Sinema gibi görselliği ve işitselliği bir arada barındıran programların ders müfredatları; gerek akademik personel gerekse öğrenciler arasında büyük tartışma konusu olmuştur. Günümüzde halen iletişim fakültelerinde radyo televizyon sinema bölümüne yönelik uygulama alanlarının olmaması öğrencilerin pratik derslerden mahrum kalmasına zemin hazırlamıştır.

Medya sektörü, dört yıllık bir radyo televizyon sinema eğitimi almış öğrencinin henüz haber yazamamasını, reji ve stüdyo gibi birimlerde deneyim sahibi olmamasını fakülte de verilen derslerin içeriğinde yaşanan sorunlara ve uygulama birimlerinin eksikliğine bağlamaktadır. Fakülte yöneticileri ve öğretim elamanları ise, yaşanan bu eksikliğin farkında olmalarına rağmen medya sektörünün taleplerine yönelik tüm sorumluluğu YÖK’e bağlamaktadır.

Oya Tokgöz, bu sorunun giderilmesi anlamında şu öneriyi sunmaktadır; “İletişim fakültelerinin yapması gereken, medya sektörünün karşısında sağlam durabilmektir. Verdikleri eğitimin ardında yatan nedenleri iyi bir şekilde tartışmalı, iletişim fakültelerinin neden, niçin kurulduklarına önem vermelidir. Profesyonelliğin önemini vurgulamalıdır. Giderek sayısı artan iletişim fakültesi yerine, nitelikli ve donanımlı kurumsallaşmış iletişim fakültelerinin öğrenci yetiştirmesine ön ayak olmalıdır”.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de İletişim fakültesi radyo televizyon ve sinema programının ders müfredatlarında karşılaşılan sorunları tespit edip bu sorunlara çözüm önerileri sunmak. Bu genel amacı ortaya koymak için öncelikle devlet

üniversitelerindeki radyo televizyon sinema programlarının ders müfredatları incelenmiş, ardından örneklem olarak belirlenen üniversitelerdeki öğretim elemanlarına sorunların tespitine yönelik anket uygulanmıştır.

Bu kapsamda yapılan araştırma daha önce iletişim fakültelerinin geneline yönelik yapılan çalışmalardan farklı olarak Radyo Televizyon Sinema bölümü dikkate alınarak yapılmıştır. Bu araştırma hem Radyo Televizyon Sinema bölümü ders müfredatlarının incelenmesi hem de öğretim elemanlarına anket uygulanması bakımından ilk olma özelliği taşımaktadır. Bundan dolayı çalışmanın bu konuda bir eksikliği gidereceği ve bu alanda farkındalık oluşturacağı düşünülmektedir.

Bu amaçla ortaya çıkan bu araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde literatür taraması yapılmıştır. Dünyada ve Türkiye'deki iletişim eğitimi, iletişim fakültelerini tarihi üzerinde durulmuştur. Sonrasında Radyo Televizyon Sinema eğitimi, bu programın gerekliliği, ders müfredatlarının incelenmesi, sayıltılar, sınırlılıklar ve hipotezler üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde ilgili araştırmalar incelenmiştir. Üçüncü bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, veriler ve toplanması, verilerin çözümü ve yorumlanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Dördüncü bölümde ise, araştırma probleminin çözümlenmesi amacı ile Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak toplanan verilerin, istatistiksel çözümlenmeleri yapılarak elde edilen bulgulara ve bunların analiz edilmesine yer verilmiştir. Beşinci ve son bölümde sonuç ve önerilerde bulunulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PROBLEM

Bu bölümde, sırasıyla araştırmanın kuramsal temellerini ve gerekçesini oluşturan problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayılılar, sınırlılıklar, hipotezler açıklanmıştır.

Türkiye’de genelde eğitim, özelde ise iletişim eğitimi yıllardır tartışılan ve sorunlu kabul edilen bir konudur. Bu düşüncede iletişim eğitiminin günümüzde aktif olması gerektiği etkilidir. Teknolojinin gelişip çeşitlenmesi ile birlikte Radyo Televizyon Sinema alanında da değişimler yaşanmıştır. Sürekli gelişen ve güncelleme yaşayan Radyo Televizyon Sinema alanında eğitimin niteliğinin nasıl olması gerektiği yönünde tartışmalar devam ederken, hem kamuda hem de özel üniversitelerde artan Radyo Televizyon Sinema bölümü mezunlarının istihdam edilmesi sorunu giderek artmaktadır.

Günümüzde medya sektörünün iletişim eğitimi denetlemek istediği, buna karşılık iletişim fakültelerinin üniversite yapı içinde kurulmuş olmaları dolayısıyla bu denetime karşı direnç gösterdikleri bilinmektedir (Mutlu, 2007:135-140).

Medya çalışanları arasındaki alaylı/mektepli ayrımı, zaman içinde mektepliler yönünde evrim geçirse de medya sektörü, üniversite düzeyinde verilen Radyo Televizyon Sinema eğitimi tartışmakta, genellikle de olumsuz eleştiriler yöneltmektedir (Gürkan:2008, Eğin:2010). Medya sektörün gereksinim duyduğu meslek elemanlarının yetiştirilmesinin üniversite eğitiminin niteliğiyle nasıl bağdaştırılacağı konusu, Radyo Televizyon Sinema bölümü ders müfredatlarının belirlenmesine yönelik tartışmalara da yansımaktadır (Dağtaş, 2011).

Radyo Televizyon Sinema bölümü ders müfredatlarının hazırlanmasında teori derslerle mesleki uygulama ders içeriklerinin uyumlu olması konusundaki tartışmanın temelinde bu bölümlerdeki eğitimin üniversitelerin mi? yoksa medya sektörünün mü? denetiminde olacağı sorunu ön plana çıkmıştır. Teori ve uygulamalı ders saatlerinin birbiriyle uyumlu olmamasının yanında Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin büyük çoğunluğunda uygulamalı olarak verilen derslerin uygulama imkânı bulabileceği gerekli araç ve teçhizatında bulunmadığı tespit edilmiştir. Ders müfredatlarının birçoğunda seçmeli derslerin olmaması, zorunlu olarak verilen derslerin ise, ya saat ve içerik olarak

yetersiz olması, ya da içeriğin uygulanması konusunda sıkıntıların yaşandığı öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından dile getirilmektedir. Bu problemlili müfredatlar da mezun olan Radyo Televizyon Sinema öğrencileri medya sektörüne kolay uyum sağlayamamaktadır.

Yeteri kadar mesleki donanımı olmayan Radyo Televizyon Sinema bölümü öğrencileri, çok düşük ücretlerle ve sosyal güvenceden yoksun olarak çalıştırılmaktadırlar. İş bulamayan öğrenciler ise başka alanlarda iş aramak zorunda kalmaktadır (Medyada İstihdam, 2012).

Günümüzde de Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin seçmeli-zorunlu, teorik-pratik ders müfredatlarında yaşanan sorunlar devam etmektedir. Ayrıca iletişim fakültelerinin fiziki ve teknik imkânları ile gerekli ekipmanların yetersiz olması öğrencilerin medya sektörüne uyumunu zorlaştırmaktadır.

Bu bölümde, sırasıyla dünyada, Türkiye’de iletişim eğitimi, iletişim eğitimde yaşanan sorunlar ve Radyo Televizyon Sinema bölümüyle ilgili kavramsal çerçeve çizilmiştir.

1.1. Dünyada İletişim Eğitimi

Modern anlamda ilk iletişim eğitimi 1908 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde Missouri Üniversitesi’nde başlamıştır (Mutlu, 2011: 245). 1950’lerden sonra ise Avrupalı psikologlar alanda daha fazla uzmanlaşmıştır (Ateş, 2015: 219). İletişim eğitimi ile birlikte sektörde nitelikli elemanlar çoğalmış, medya kuruluşlarının saygınlığı artmıştır. Siyasal sistem içerisinde medya kuruluşlarının toplumsal sorumluluk üstlenmesine paralel olarak iletişim eğitimi veren yeni yükseköğretim kurumlarının açılması hızlanmıştır (Güz, 2005: 159). Amerika’da iletişim eğitimi veren kurumlar, ACEJMC (Accrediting Council for Educationin Journalism and Mass Communication -Gazetecilik ve Kitle İletişim Programları Onay Konseyi)nden onay alarak eğitime başlamaktadır.

Konsey, iyi bir eğitimi ve öğrencilerin medyanın demokratik toplumlarda sivil ve toplumsal önemini kavramalarını istemektedir. İletişim eğitimi veren her fakültenin kendilerine has farklı bir eğitim anlayışı olabileceğini ancak ders programlarının sektörde görev alacak kişileri/öğrencileri tatmin etmesini beklemektedir. Bu sebeple derslerin ekseriyetinin modern dünya hakkında bilgi sunacak disiplinlere (sosyoloji, psikoloji, hukuk, ekonomi, tarih, felsefe, antropoloji, edebiyat, matematik, biyoloji,

kimya, jeoloji, coğrafya, güzel sanatlar, siyaset bilimi, yabancı diller vb.) ait olması gerektiğini belirtmektedir. Bu disiplinlerin yanında iletişim araçlarının tarihi, işlevleri, etkileri, iletişim hukuku ve etik konusunda teorik dersler yanında mesleki uygulama derslerine de ağırlık vermesini istemektedir (Gürkan ve İrvan, 2007: 355).

İletişim eğitimi; nitelikleri, amaç, ders içerikleri ve ders kapsamı açısından ülkelere ve üniversitelere göre önemli farklılıklar göstermektedir (Atabek, 2014: 150). İletişim alanında lisans eğitimine başlangıçta iki yıllık politeknik okullarında başlanmış, derslerin çoğu kuramsal ağırlıklı verilmiştir (Gürkan ve İrvan, 2010: 300). Medya kuruluşlarının üniversitelerden mezun olan öğrenciler yerine kendi açtıkları kursları bitiren öğrencileri tercih etmeleri sebebiyle lisans düzeyinde eğitime 1980'den sonra başlanmıştır (Dağtaş, 2003: 148).

Açıklamalardan anlaşılacağı üzere dünyadaki iletişim eğitimi ilk dönemlerde teori derslere ağırlık vermiştir. Ancak bu eğitimin medya kuruluşlarında bir karşılığının olmadığı anlaşılması üzerine mesleki kurslar iletişim eğitiminin önüne geçmiştir.

Avrupa'da iletişim eğitimi veren onlarca kurum ve kuruluştaki gazetecilik ve radyo televizyon sinema eğitimi sertifika programlarında verilmekte ya da lisans eğitimi bittikten sonra yeni bir lisans eğitimi olarak yapılmaktadır. Üstelik bu sertifika programları kamu bünyesinde değil de özel kuruluşlar tarafından organize edilmektedir (Yıldırım, 2006: 131). Bu programlara rağmen iletişim eğitiminin medya sektörü ile arasına mesafe koyarak verilmesinin uygun olacağını belirten görüşler vardır. İletişim eğitimi konusunda Birmingham Kültürel Çalışmalar Okulu gibi, Kıta Avrupa'sı geleneğini sorgulayan farklı arayışlar da olmuştur. Bu durum iletişim eğitimi alanında Amerikan tipi ağırlıklı iletişim eğitimini anlayışını kırmıştır (Mutlu, 2001; Koçak, 2009: 83). 2006'da Amerika'daki bir toplantıda, medya sektörünün iletişim yerine sosyal bilimlerin diğer alanlarındaki fakülte mezunlarını daha çok tercih ettikleri belirtilmiştir (Koçak, 2009: 85).

Amerika'daki bu yaklaşımı Türkiye'de de görmekteyiz. Medya kuruluşlarında çalışanların çoğu, sosyal bilimlerin diğer fakültelerinden mezun olan insanlardır. Türkiye Radyo ve Televizyon (TRT) kurumu ve özel medya kuruluşlarının bir kısmı iletişim dışındaki farklı branşlardan eleman çalıştırmaktadır. Özetle dünyadaki iletişim eğitimine bakıldığında ders müfredatları medya sektörünün ihtiyaçlarına cevap vermediği zaman medya kuruluşları özel kurslarla bu açığı kapatmaya çalışmaktadır.

1.2. Türkiye’de İletişim Eğitimi

Türkiye’de iletişim eğitimi, tarihsel süre zarfında ilk olarak basın sektörünün ortaya çıkıp bir endüstriyel faaliyet olmasının hemen ardından bir meslek bilimi olarak gazetecilik eğitimi ön plana çıkmıştır. 1950 yılında Türkiye’de ilk kez İstanbul Üniversitesi tarafından Gazetecilik Enstitüsü olarak kurulan ilk iletişim fakültesi, 30 yıl boyunca bu statüde eğitim hayatını devam ettirmiş ardından 1980 yılından sonra yüksekokul unvanına kavuşmuştur. 1980-1982 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksekokulu İletişim eğitimi adını almış, 1992 – 1993 yılında ise İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi adını alarak eğitim vermeye devam etmektedir (<http://iletisim.istanbul.edu.tr> E.T.:10/02/2018).

İstanbul Üniversitesi’nden sonra 1965 yılında UNESCO ve Gazeteciler Cemiyeti’nin de katkılarıyla birlikte Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu’nda gazetecilik eğitimi vermeye başlamıştır. Türkiye’de basın yayın alanında ilk kez lisans eğitimi veren bölüm, 25 yıldır iletişim fakültesi olarak eğitim hayatını sürdürmektedir (<http://ilef.ankara.edu.tr> E.T.:10/02/2018). Yükseköğretim kurumu seviyesinde verilen iletişim eğitiminin Türkiye’de başkent ve metropol iki büyükşehirde farklı zaman dilimlerinde başlamış olması, bu kuruluşların eğitim konusundaki bakış açılarına da açıklık getirmektedir. Türkiye’de iletişim alanında eğitim hayatının başlamasında, önde gelen cemiyetlerin etkisi yadsınamaz bir gerçektir. İstanbul ve Ankara Gazeteciler Cemiyetleri “eğitimli gazeteci” yönündeki girişimlerini, İstanbul ve Ankara Üniversiteleri iletişim eğitimi üzerinde eğitim programları başlatarak gerçekleştirmişlerdir.

İstanbul Gazeteciler Cemiyeti, İstanbul Üniversitesi ile birlikte, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Gazetecilik Enstitüsü’nün hayata geçmesini sağlarken, o dönemde cemiyet başkanlığı yapan kişilerin bu eğitimin devamlılığı için yaptıkları çabalar herkes tarafından takdirle karşılanmıştır. Aynı şekilde, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu’nun kurulmasında Ankara Üniversitesi’nin, Ankara Gazeteciler Cemiyeti’nin, Ankara Gazeteciler Sendikasının ve Anadolu Ajansı’nın rolleri bulunmaktadır (Tokgöz, 2002: 11).

1.3. İletişim Fakültelerinin Tarihi

1950 yılında Türkiye’de ilk kez İstanbul Üniversitesi tarafından Gazetecilik Enstitüsü adında kurulan ilk iletişim fakültesi, 1992 – 1993 yılında ise İstanbul

Üniversitesi İletişim Fakültesi adını alarak eğitim vermeye devam etmektedir (Batmaz, 2003:26). İstanbul Üniversitesi'nden 15 yıl sonra 1965 yılında UNESCO ve Gazeteciler Cemiyeti'nin de katkılarıyla birlikte Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nda gazetecilik eğitimi verilmeye başlamıştır. Türkiye'de basın yayın alanında ilk kez dört yıllık eğitim veren bölüm 1992 yılından beri de iletişim fakültesi olarak eğitim vermektedir (<http://ilef.ankara.edu.tr>). Aynı dönemde ilk defa, Konya'da Selçuk Üniversitesi'ne bağlı İletişim Fakültesi ile Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi'ne bağlı İletişim Bilimleri Fakültesi kurulmasına zemin hazırlamıştır. Aradan iki yıl gibi bir zaman diliminden sonra medya kuruluşlarını denetlemek amacıyla Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) kurulmuştur. Bu yıldan itibaren Türkiye'nin tüm bölgelerinde iletişim fakülteleri kurulmaya başlamıştır. RTÜK'ün kurulduğu yıl İstanbul'da Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi, 1997'de Erzurum'da Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi, Elazığ'da Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi, 1998'de Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi, 1999'da Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi kurulmuştur (Tokgöz, 2003).

2000'li yıllardan sonra üniversitelerin büyüme ve öğrenci yetiştirebilme isteklerinin artmasıyla birlikte iletişim fakültelerinin açılması devam etmiştir. 2008 yılında Giresun Üniversitesi, Gümüşhane Üniversitesi, 2010 yılında ise yeni kurulan Bozok Üniversitesi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi, İnönü Üniversitesi de iletişim fakülteleri kurmuştur. Ancak devlet üniversitelerinin yanında son dönemlerde revaçta olan özel üniversitelerde iletişim fakültelerinin kurulmasında rekabet yarışına girmişlerdir. Bunlar arasında 1997 yılında İstanbul'da kurulan Yeditepe, Maltepe, Bilgi, 2000 yılında Bahçeşehir, 2001 yılında İstanbul Ticaret, 1997 yılında Başkent, 1999'da Çankaya ve Atılım Üniversiteleri söylenebilmektedir (Koçak,2004). Bu sayılan vakıf üniversitelerinin dışında, İstanbul Arel, İstanbul Aydın, İstanbul Şehir, İstanbul Bilgi, İstanbul Ticaret, İstanbul Yeni Yüzyıl, İzmir Ekonomi, Beykent, Doğu Akdeniz, Girne Amerikan, Kadir Has, Lefke Avrupa, Uluslararası Kıbrıs, Yaşar, Yakındoğu, Zirve Üniversitelerinde de iletişim fakülteleri kurulmuştur. 2000 – 2013 yılları arasında devlet ve vakıf üniversitelerinde iletişim fakülteleri kurulmaya devam etmiştir. 2018 Ocak ayı itibariyle Türkiye'de 70 iletişim / İletişim Bilimleri Fakültesi bulunmaktadır. Bunların dışında 6 tane Kıbrıs, bir tane Kırgızistan Manas Üniversitesi'nde İletişim / İletişim Bilimleri Fakültesi bulunmaktadır.

İletişim Fakültelerinin devlet ve özel üniversitelerdeki dağılımı ise şu şekilde;

Devlet Üniversiteleri

Adnan Menderes Üniv. (Aydın)
 Akdeniz Üniv. (Antalya)
 Anadolu Üniv.(Eskişehir)
 Ankara Üniv.
 Atatürk Üniv. (Erzurum)
 18 Mart Üniv. (Çanakkale)
 Ege Üniv. (İzmir)
 Fırat Üniv. (Elazığ)
 Erciyes Üniv. (Kayseri)
 Galatasaray Üniv. (İstanbul)
 Gazi Üniv. (Ankara)
 İstanbul Üniv.
 Kastamonu Üniv.
 Kocaeli Üniv.
 Marmara Üniv.
 Mersin Üniv.
 Selçuk Üniv. (Konya)
 İzzet Baysal Üniv. (Bolu)
 Bozok Üniv. (Yozgat)
 Alparslan Üniv. (Muş)
 Cumhuriyet (Sivas)
 Dicle (Diyarbakır)
 Gaziantep Üniv.
 Giresun Üniv.
 Gümüşhane Üniv.
 İnönü Üniv. (Malatya)
 K.T.Ü. (Trabzon)
 Niğde Üniv.
 19 Mayıs Üniv. (Samsun)

Pamukkale Üniv. (Denizli)
 Sakarya Üniv.
 Süleyman Demirel Üniv. (Isparta)
 Uşak Üniv.
 Bülent Ecevit Üniversitesi(Znğldk)
 Batman Üniv
 Hacettepe Üniversitesi (Ankara)
 İzmir Ekonomi
 Mustafa Kemal Üniversitesi (Hatay)
 Munzur Üniversitesi. (Tunceli)
 Karabük Üniv.
 Aksaray Üniv.

Özel Üniversiteler

Esenyurt Üniv. (İstanbul)
 Medipol (Üniv. (İstanbul)
 Bahçeşehir Üniv. (İstanbul)
 Beykent Üniv. (İstanbul)
 Işık Üniv. (İstanbul)
 Arel Üniv. (İstanbul)
 Aydın Üniv. (İstanbul)
 Bilgi Üniv. (İstanbul)
 Gelişim Üniv. (İstanbul)
 Şehir Üniv. (İstanbul)
 Kültür Üniv. (İstanbul)
 Kadir Has Üniv. (İstanbul)
 Haliç Üniv. (İstanbul)
 Maltepe Üniv. (İstanbul)
 Nişantaşı Üniv. (İstanbul)
 Okan Üniv. (İstanbul)
 Üsküdar Üniv. (İstanbul)

Yeditepe Üniv. (İstanbul)	Doğu Akdeniz (KKTC)
Yeni Yüzyıl Üniv. (İstanbul)	Girne Amerikan (KKTC)
Atılım Üniv. (Ankara)	Lefke Avrupa (KKTC)
Başkent Üniv. (Ankara)	Uluslararası Kıbrıs (KKTC)
İzmir Ekonomi Üniv. (İzmir)	Yakın Doğu (KKTC)
Yaşar Üniv. (İzmir)	

İletişim fakültelerinin sayılarından da anlaşılacağı üzere 1993 yılından sonra medya sektörünün ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla devlet üniversitelerinin başını çektiği bu süreçte özel üniversitelerde iletişimci yetiştirmek için eğitim sürecinde yer almışlardır.

1.4. İletişim Eğitiminde Yaşanan Problemler

İletişim eğitiminde yaşanan problemler artan fakültele ve alana kazandırılan nitelikli kadrolara rağmen sektörle eğitimi veren yükseköğretim kurumları arasında sağlıklı bir ilişki kurulamamıştır. Sektörün şikâyetleri ve kimi zaman “iletişim fakülteleri medyaya düşman yetiştiriyorlar” (Özkök, 2001) eleştirilerine akademik çevrelerin etik ihlaller konusunda medyaya sorumluluk yüklemeleri (Batmaz, 2003) gibi birçok tartışma hep gündemde kalmıştır.

Medya sektörü ile eğitim kurumları arasında yaşanan sorunlar uzun süredir devam etmektedir. İletişim fakültesinin birçok bölümünde olduğu gibi radyo tv sinema bölümü mezunlarının da istihdam sorunu kat ve kat artarak devam etmiştir. İşsizlik oranlarına paralel olarak azalması gereken bu fakülte ve bölümlerin sayıları gün geçtikçe artmaktadır. 1990’lı yıllarda özellikle radyo ve televizyonlar için uydu hat kiralalarının yüksek olması, kanunla iletişim fakültelerine ücretsiz radyo ve frekans tahsisi yapılması iletişim fakültesi sayısının artmasında etkili olmuştur (Varol ve Alemdar, 2007: 2). Mezun olan öğrencilerin medya sektöründe düşük ücretler alması ya da iş güvencelerinin olmamasından dolayı kendi alanlarında değil de başka sektörde çalışmalarına zemin hazırlamıştır. Bunun yanında öğrencilere verilen teori derslerinin pratik derslerden çok fazla olması, uzmanlaşmanın tam anlamıyla gerçekleşmemesine neden olmuştur. Ayrıca bir taraftan radyo tv sinema eğitiminde uygulama derslerinin az olması tartışılırken; diğer tarafta iletişim fakültelerinin medya sektörüne eleman

yetiştirme gibi bir sorumluluğu olmadığı yönünde düşünceler problemin çözümünü iyice zorlaştırmaktadır.

Türkiye’de iletişim fakültelerinin sayıları gün geçtikçe artmasına rağmen özellikle radyo televizyon sinema bölümlerinde uygulama dersleri için fiziksel alt yapı ve teknik araçlarının yetersiz olması öğrencilerin pratik derslerden mahrum kalmasına zemin hazırlamıştır. İletişim fakültelerinde yaşanan bir başka sorun ise, fakülte sayılarının istem dışı artmasının yanında sınıfların mevcut kontenjanlarının artması da birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Kontenjan sayılarının fazla olmasından dolayı öğrencilerle yeterince ilgilenemediklerini ifade eden öğretim elemanları, bu konudaki tüm sorumluluğu yükseköğretim kurumlarına bağlamıştır (Tokgöz, 2004).

İletişim eğitiminin neleri kapsaması gerektiği konusunda ise farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. İyi bir iletişimcinin ülke, toplum ve dünya sorunlarını bilen ve eleştirebilen, vizyon sahibi olmasına sağlayan bir eğitim almış olması gerekmektedir (Özbek, 2000: 325). İletişim eğitimde ders müfredatı belirlenirken medya sektörünün ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bir çalışma yapılmalıdır. Aksi takdirde iletişim fakültesi ve medya sektörü arasında hep bir uyuşmazlık yaşanacaktır (Nalçaoğlu, 2001: 12).

İletişim fakültelerinde verilen eğitimin sorunlarına bakıldığında iki konuda eleştirilerin toplandığı söylenebilir. Birincisi; teori ve uygulama derslerin sayıları arasında eşitsizliğin olduğu ve uygulama dersler için fakültenin bünyesinde yeterince fiziksel alt yapı ve teçhizatın yetersiz olduğudur. İkincisi ise, ders müfredatları belirlenirken medya sektörünün ihtiyaçları dikkate alınmadığı vurgulanmıştır.

1.5. Radyo Televizyon ve Sinema Eğitimi

İletişim fakülteleri ile birlikte radyo tv sinema bölümlerinin sayıları da gün geçtikçe artmaktadır. Yaşanan artışlar, hem eğitim anlamında hem de mezun olan öğrencilerin istihdamı anlamında büyük tartışmalara neden olmaktadır. Bu tartışmaların temelinde ise ders müfredatlarının sorunları gelmektedir. İletişim fakülteleri, öncelikli olarak birey ve toplum için büyük öneme sahip kitle iletişim araçlarında içerikleri hazırlayan veya bunların aktarılmasını sağlayan bireylerin teknik bilgi kadar kültürel açıdan da donanımlı hale getirilmesi amacıyla eğitimlerini devam ettirmektedir (Taydaş ve Karakoç,2014: 192). Türkiye’de sayıları 70 olan iletişim fakültelerinde radyo televizyon ve sinema bölümlerinin sayısı 55’tir. Taydaş ve Karakoç tarafından yapılan

araştırmaya göre; bu bölümlerin % 65,9'u devlet üniversitelerinde, % 20,4'ü vakıf üniversitelerinde, % 13,6'sı da yurt dışı üniversitelerinde eğitimlerini sürdürmektedir. Ayrıca çalışma verileri kapsamında devlet üniversitelerinin iletişim fakültelerindeki radyo, televizyon ve sinema bölümlerinde yürütülen derslere ilişkin değerlendirmeler de verilmiştir.

Bu değerlendirmelere göre, devlet üniversitelerinde en fazla zorunlu dersin bulunduğu üniversiteler ve ders oranları sırasıyla Fırat Üniversitesi 60 dersin tamamı yani %100'ü, Çanakkale Üniversitesinde derslerin %73,9'u, Ege Üniversitesindeki derslerin % 55,6'sı, Atatürk Üniversitesindeki derslerin %51,5'i şeklinde belirlenmiştir. En az zorunlu dersin bulunduğu üniversite ise % 25,5 ile Ankara Üniversitesi, %33,7 ile Akdeniz Üniversitesi daha sonra ise %38,9 ile Mersin Üniversitesi'dir. Teorik derslerin yoğun olarak bulunduğu üniversiteler incelendiğinde ise bu ders grubunda tüm derslerinin %100'ü teorik olan Kastamonu ve Marmara Üniversiteleri, %98,2'si teorik olan Gazi Üniversitesi, %88,3 ile Akdeniz Üniversitesi olarak belirlenmiştir. Teorik derslerin en az bulunduğu üniversiteler ise sırasıyla %31'lik oranla Ankara Üniversitesi, % 48,3'lük oranla da Mersin Üniversitesi olarak belirlenmiştir (Taydaş ve Karakoç,2014: 200).

Bu yapılan çalışmanın üzerinden 4 yıl sonra 2018 yılında devlet üniversitelerinin iletişim fakültelerinde eğitim-öğretim hayatına başlamış ve mezun vermiş Radyo Tv ve Sinema bölümlerinde yürütülen ders müfredatlarına ilişkin çalışmada ise küçük değişikliklerin haricinde pratik ve teorik ders dağılımında benzer rakamların olduğu saptanmıştır. Teorik ve uygulamalı derslerin oranlarına bakıldığında 16 fakülte içerisinde Kastamonu ve Marmara üniversitelerinin tüm dersleri teoriye dayanalı olduğu görülmüştür. Bu üniversitelerin hemen ardından gelenler ise, Selçuk Üniversitesi yüzde 99,1, Gazi Üniversitesi yüzde 98,2, Ege Üniversitesi yüzde 96,2, Mersin Üniversitesi yüzde 92,2 ile teori derslerin en fazla olduğu üniversiteler olduğu saptanmıştır. Pratik derslerin en fazla olduğu üniversiteler ise, yüzde 67,7 Ankara Üniversitesi diğer üniversitelere büyük bir fark atarak ilk sırada yer almıştır. Bu üniversitenin hemen ardından da Atatürk Üniversitesi yüzde 26,3, Fırat Üniversitesi yüzde 24,7, Kocaeli Üniversitesi yüzde 22,8 ile uygulamalı derslerin en fazla olduğu üniversiteler olmuştur.

Rakamsal verilerden de anlaşılacağı üzere Radyo televizyon sinema bölümü ders müfredatlarında teori ve uygulamalı ile seçmeli ve zorunlu dersler arasında bir eşitsizliğin olduğu görülmektedir.

Ayrıca iletişim fakültelerinin bünyesinde faaliyet gösteren radyo televizyon sinema bölümlerinin de eğitime başlamış üniversitelere baktığımızda ise, devlet üniversiteleri; Ankara Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, On Sekiz Mart Üniversitesi, On dokuz Mayıs Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Giresun Üniversitesi, Gümüşhane Üniversitesi, Uşak Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi gibi üniversiteler örgün ve ikinci öğretim faaliyetlerini yürütmektedirler. Bunların yanında özel üniversitelere baktığımızda ise, Başkent Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Arel Üniversitesi, Işık Üniversitesi, Kadir has Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi, Yedi tepe Üniversitesi, Yeni yüzyıl Üniversitesi, Doku Akdeniz Üniversitesi, Girne Amerikan Üniversitesi, Kırgızistan-Türkiye Üniversitesi, Levke Avrupa Üniversitesi, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Yakın doğu Üniversitesi gibi üniversiteler eğitim vermektedir.

Devlet üniversiteleri bünyesinde kurulan Radyo televizyon sinema bölümlerinin Türkiye’de bölgesel dağılımlarına baktığımızda ise;

Marmara Bölgesi: 6

İç Anadolu Bölgesi: 13

Karadeniz Bölgesi: 6

Akdeniz Bölgesi: 4

Ege Bölgesi: 5

Doğu Anadolu Bölgesi: 6

Güneydoğu Anadolu Bölgesi: 2’dir.

1.5.1. Radyo Televizyon Sinema Eğitiminin Gerekliliği

Türkiye’de eğitim sistemi; bireylerin sosyal, kültürel gelişimlerine katkı sağlamasının yanında yaşamlarının devamı içinde bireyi hazırlamayı amaçlamaktadır. Özellikle bireyin eğitim-öğreniminde kaçınılmaz olan üniversitelerin bu anlamda önemi büyüktür. Çünkü bu eğitim, bireylerin iş hayatına atılmadan önceki önemli bir aşamasını teşkil etmektedir. Bunun sebeplerine bakıldığında bireylerin eğitimini görmüş olduğu branşlara yönelik pratik ve teorik eğitimlerini gördükleri mesleki donanımlarını

kazandıkları yer olmasıdır. İletişim fakültelerinin radyo televizyon sinema gibi programlarında medya sektörü için eğitimlerini iyi almış bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Ancak bu süreçte ilgili programların akademik kadrolarının, uygulama alanlarının ve ders içeriklerinin de ihtiyaçlara göre düzenlenmesi icap etmektedir (Karakoç, 2014).

Kitle iletişim araçlarının bireyler ve toplumlar üzerinde olumlu ve olumsuz birçok etkisinin olduğu düşünülmektedir. Fakat burada asıl üzerinde durulması gereken bu iletişim araçlarının içeriklerinin düzenlenmesinin yanında bu içerikleri hazırlayan bireylerin teknik yetenekleri ve kültürel bilgilerinin de yeterli bir düzeyde olması büyük önem taşımaktadır. Bu anlamda kurulan radyo televizyon sinema bölümleri kitle iletişim araçlarına içerik hazırlayan veya bunların iletilmesini, sunulmasını sağlayan bireylerin teknik bilgi kadar kültürel açıdan da zenginleştirilmesi amacıyla öğrenci kabul etmekte ve bu yönde eğitim vermektedir (Taydaş; 2014).

Radyo televizyon sinema bölümü gibi birçok bölümde eğitim sistemi genelde tartışılmaktadır. Bu problemin temelinde öğretim yönteminin nasıl verildiği kadar eğitimi verilen bölümlerde derslerin teorik ve uygulama içerikleri mezun olacak öğrencilerin istihdam sorunu da yatmaktadır (Uzun; 2007).

Medya sektöründe istihdam edilecek olan elemanların iletişim fakültelerinde iyi bir eğitim almış olmaları gerekir. Ancak son dönemlerde iletişim fakülteleri hem sayı hem de kontenjan olarak fazlalık göstermektedir. Uygulamalı derslerde öğrencilerin, gerekli araç gereci yeteri kadar kullanma fırsatı bulamamaları öğrencilerin mesleki derslere tam anlamıyla hâkim olamadıklarını gösterir (Gezgin; 2005).

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere radyo televizyon sinema bölümü eğitimi, medya sektöründe istihdam edilecek bireyler için hayati önem taşımaktadır. Çünkü kitle iletişim araçlarında bu işin eğitimini alarak çalışan bir bireyin hem teknik hem de meslek etiği anlamında bu alanda eğitim almamış olan kişilere göre çok daha bilinçli olacağı düşünülmektedir. Ayrıca örnekte yer alan İletişim fakülteleri, radyo televizyon sinema eğitiminin gerekliliği konusunda amaç ve ilkelerini aşağıdaki gibi belirtmişlerdir:

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Lisans programında, iletişim ve sosyal bilimler formasyonu kazandırmaya yönelik derslerin yanı sıra, radyo, televizyon ve sinema alanlarının her birine yönelik dersler yer almaktadır. Bunun yanı sıra, öğrencilerin üreterek

öğrenmelerini sağlamak amacıyla, ilgili derslerin yürütüldüğü fotoğraf atölyesi, radyo stüdyosu, kısa film ve belgesel atölyesi gibi uygulama birimleri de bulunmaktadır

<http://iletisim.ankara.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Bölümümüzde uygulama ve teorik dersler eşit ağırlıklı olarak verilmekte; böylelikle sinema, televizyon ve radyo sanatının köklü tarihi çerçevesinde, kuramsal ve entelektüel anlamda bir kültür kazanmanız hedeflenmiştir.

<http://iletisim.adnanmenderes.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Erzurum Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümünde sektörde uzmanlaşmış ve ürün verebilecek düzeyde gerekli bilgi ve beceriye, evrensel ve ulusal değerlere sahip, uluslararası platformlarda çalışabilecek öğrencilerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu yaklaşımla bölümde öğrencilere zengin bir akademik ortam içinde iletişim konusunda çok kültürlü bir öğrenme deneyimi kazandırılmaya çalışılmaktadır.

<http://iletisim.ataturk.edu.tr/tr> [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Antalya Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Uygulamalı ve kuramsal dersler aracılığıyla öğrencilerin sektörde donanımlı olmalarını sağlayacak şekilde eğitim almalarını olanak tanımak.
- Uygulamalı ve teorik derslerin iç içe ve birbirini desteklercesine verildiği bölümde, çalışma alanında öğrencilerin karşısına çıkabilecek uygulamalarda yaratıcılıklarını en verimli şekilde kullanabilmeleri yanında, kuramsal donanımlarıyla da entelektüel ve eleştirel açıdan yeterli olmaları amaçlanmakta

<http://iletisim.akdeniz.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi

- Radyo, Sinema ve Televizyon Bölümümüz, "iletişim" mesleğinin en önemli alanını oluşturan görsel ve işitsel medya alanında etik değerlere bağlı, yaratıcı ve analitik düşünebilen nitelikli elemanlar yetiştirmeyi hedeflemektedir.

<http://iletisim.onsekizmart.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

İzmir Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Öğrencilerin, ideal birer medya profesyoneli olmaları konusunda gerekli enformasyonu kazanmalarını ve radyo stüdyosu, televizyon stüdyosu, dijital kurgu ünitesi gibi, uygulama birimlerinde becerilerini geliştirmelerini sağlayarak, olabildiğince donanımlı bir biçimde, medya sektöründe yer alabilmelerine yardımcı olmak.
- Radyo Televizyon Sinema Bölümü; çağımıza damgasını vuran iletişim olgusu içinde özellikle kitle iletişimi ve elektronik kitle iletişim araçlarının başında gelen radyo ve televizyon kuruluşları için nitelikli eleman yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

<http://iletisim.ege.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Kayseri Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Eğitim öğretim süresi boyunca genel kültür ve iletişim bilimleri ile ilgili teorik derslerin yanı sıra uygulamaya yönelik derslerle de öğrencilerin mezuniyet sonrası çalışma hayatına hazırlanmaları amaçlanmaktadır. Bu bağlamda fakülte bünyesinde, radyo ve televizyon stüdyoları başta olmak üzere çeşitli uygulama üniteleri (Kampus TV ve Erciyes Filme Atölyesi) kurulmuştur. Bölüm, uygulamaya yönelik derslerde, radyo ve televizyon program yapıcılığı ve yayıncılığı açısından zengin teknik altyapısını da kullanmaktadır.

<http://iletisim.erciyes.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Elazığ Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Radyo, Televizyon ve Sinema alanıyla ilgili teorik, teknik, teknolojik bilgiye sahip olmak, alanın terminolojisini kavramak.
- Genel kültürel bilgi süreçlerinin gerektirdiği doğrultuda, filmin/medya içeriğinin, radyo ve televizyon üretiminin nasıl ortaya çıkarıldığına odaklanmak, medyanın aktaracağı enformasyondan kendisi için gerekli kazanımların farkına varmak.

<http://iletisim.firat.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Ankara Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Türkiye'de kitle iletişim yayıncılığı alanında nitelikli ve yaratıcı bireyleri yetiştirmeyi öncelikli hedef olarak belirleyen Radyo Televizyon ve Sinema

Bölümünde akademik ve mesleki uygulamaların iç içe geçtiği bir eğitim programı uygulamak.

- Bölüm, uygulamaya yönelik derslerde, radyo ve televizyon program yapıcılığı ve yayıncılığı açısından zengin teknik altyapı oluşturmak.

<http://iletisim.gazi.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencilerimiz tüm televizyon ve radyo kuruluşlarınca aranan elemanlar arasındadır. Şu anda gerek kamera önünde, gerekse kamera arkasında pek çok mezunumuz başarılı çalışmalar yürütmektedir. Bu bölümden mezun olan öğrencilerimiz; yapım asistanı, yönetmen yardımcısı, senaryo yazarı, metin yazarı, sesçi, ışıkçı, makyajcı, kameraman, muhabir gibi görevlerde işe başlayabilmektedir.

<http://iletisim.istanbul.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Bölüm olarak amacımız çağını, kendi yaşadığı toplumu ve dünyayı iyi tanıyan, düşünen ve sürekli sorgulayan, radyo, televizyon, sinema ve iletişim alanında yaratıcı ve yapıcı yüksek düzeyde uzman meslek ve bilim adamları yetiştirmek ve kuramsal yaklaşımları uygulamaya geçirebilecek ortamları yaratabilmektir.

<http://iletisim.kocaeli.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümünün amacı, iletişim alanına ilişkin yaklaşımlara hâkim, ülke ve dünya gerçeklerini kavrayan, sektörün gereklerini yerine getirebilecek bilgi, beceri ve donanıma sahip, radyo, televizyon ve sinema alanında çok farklı kademelerde uzmanlaşabilecek, meslek etiğine bağlı iletişimciler yetiştirmektir.

<http://iletisim.mersin.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Konya Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi

- Radyo televizyon ve sinema alanına ilişkin güncel yaklaşımlara, kavramlara, kavramlar arası ilişkilere hâkim bunları bir yapımda uygulama becerisine sahip birey yetiştirmek.
- Karşılaşılan sorunların çözümüne ilişkin yapılan çalışmalarla ilgili kişi ve kuruluşların karar alma süreçlerini destekleyebilecek radyo televizyon ve

sinema alanının başka disiplinlerle etkileşiminin yarattığı yeni ve karmaşık fikirleri, tartışmaları çözümlenip değerlendirilen, bu değerlendirmelerden özgün sonuçlara ulaşarak bu sonuçları uygulama çalışmalarına dönüştürebilecek insanların yetişmesini sağlamak.

<http://iletisim.selçuk.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

Yukarıda da görüldüğü gibi tüm üniversiteler, radyo tv sinema eğitiminin ne kadar önemli olduğu ve bu anlamda neler yapılması gerektiği konusunda ortak bir sorun etrafında birleşmişlerdir.

1.5.2. Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının Ders Müfredatlarının İncelenmesi

Araştırmanın bu aşamasında, devlet üniversitelerine bağlı İletişim Fakültelerinin Radyo Televizyon ve Sinema bölümünün teorik ve pratik ders müfredatları incelenmiştir.

Tablo 1. Devlet Üniversitelerinde Okutulan Radyo Tv Sinema Bölümünün Ders Dağılımı

Üniversiteler	Teorik	Pratik
Ankara	91--%32,3	194--%66,7
Akdeniz	225--%87,5	84--%26,3
Atatürk	237--%73,7	84--%26,3
Ege	208--%96,2	9--%3,8
Erciyes	160--%88	25-%12
Fırat	116--%75,3	38--%24,7
Gazi	278--%98,2	5--%1,8
Kocaeli	185--%88,2	23--%22,8
Kastamonu	122--%100	---
Marmara	218--%100	---
Mersin	216--%92,2	23--%7,8
Selçuk	233--%99,1	2--%0,85

Tablo 1’de devlet üniversitelerinin iletişim fakültelerinde eğitim-öğretim hayatına başlamış ve mezun vermiş Radyo Tv ve Sinema bölümlerinde yürütülen ders müfredatlarına ilişkin bilgiler aktarılmıştır. Teorik ve uygulamalı derslerin oranlarına bakıldığında 16 fakülte içerisinde Kastamonu ve Marmara üniversitelerinin tüm dersleri teoriye dayanalı olduğu görülmüştür. Bu üniversitelerin hemen ardından gelenler ise, Selçuk Üniversitesi yüzde 99,1, Gazi Üniversitesi yüzde 98,2, Ege Üniversitesi yüzde 96,2, Mersin Üniversitesi yüzde 92,2 ile teori derslerin en fazla olduğu üniversiteler olduğu saptanmıştır. Pratik derslerin en fazla olduğu üniversiteler ise, yüzde 67,7 Ankara Üniversitesi diğer üniversitelere büyük bir fark atarak ilk sırada yer almıştır. Bu üniversitenin hemen ardından da Atatürk Üniversitesi yüzde 26,3, Fırat Üniversitesi yüzde 24,7, Kocaeli Üniversitesi yüzde 22,8 ile uygulamalı derslerin en fazla olduğu üniversiteler olmuştur.

Bulgu, Taydaş’ın (2014) radyo televizyon sinema bölümlerinde ders müfredatlarının büyük bir çoğunluğu teorik derslerden oluştuğu yönündeki görüşünü desteklemektedir.

Tablo 2. Devlet Üniversitelerinde Okutulan Radyo Televizyon Sinema Bölümünün Seçmeli-Zorunlu Ders Dağılımı

Üniversiteler	Zorunlu	Seçmeli
Ankara	36--%26,5	97--%73,5
Akdeniz	11--%34,8	55--%65,2
Atatürk	65--%49	67--%51
Ege	46--%56,6	33--%43,4
Erciyes	41--%51,8	36--%48,2
Fırat	60--%100	---
Gazi	40--%38,3	63--%61,7
Kocaeli	37--%50	37--%50
Kastamonu	43--%49,2	44--%50,8
Marmara	33--%44,6	40--%55,4
Mersin	40--%41	55--%59
Onsekiz Mart	35--%74,3	11--%25,7
Selçuk	42--%41,1	60--%58,9

Tablo 2’de devlet üniversitelerinin iletişim fakültelerinde eğitim-öğretim hayatına başlamış ve mezun vermiş Radyo Tv ve Sinema bölümlerinde yürütülen zorunlu-seçmeli ders müfredatlarına ilişkin bilgiler aktarılmıştır. Devlet üniversitelerinde en fazla zorunlu dersin bulunduğu üniversite 60 dersin tamamı ile Fırat Üniversitesi olmuştur. Bu üniversitelerin hemen ardından gelenler ise; yüzde 74,3 ile Onsekiz Mart Üniversitesi, yüzde 56,6 ile Ege Üniversitesi olduğu belirlenmiştir. Seçmeli derslerin en fazla olduğu üniversitesi ise; yüzde 73,5 ile Ankara Üniversitesi olmuştur. Bu üniversitenin ardından da 65,2 ile Akdeniz Üniversitesi ikinci, 61,7 ile Gazi Üniversitesi üçüncü olmuştur. Ayrıca zorunlu-seçmeli ders oranlarında Kocaeli Üniversitesi, yüzde 50 zorunlu, yüzde 50 seçmeli olarak ders oranlarında eşit bir dağılıma gittiği anlaşılmıştır.

Bulgu, Karakoç'un (2014) İletişim fakültesi radyo televizyon sinema bölümlerindeki ders müfredatlarındaki sorunlardan biriside; derslerin büyük çoğunluğunun öğrencilerin seçmesine izin verilmeden zorunlu ders olarak okutulmaktadır yönündeki düşüncesiyle örtüşmektedir.

1.6. Araştırmanın Amacı

İletişim fakülteleri ile birlikte radyo tv sinema bölümlerinin sayıları da gün geçtikçe artmaktadır. Yaşanan artışlar, hem eğitim anlamında hem de mezun olan öğrencilerin istihdamı bakımından büyük tartışmalara neden olmaktadır. Bu tartışmaların temelinde ise ders müfredatlarının sorunları gelmektedir. İletişim fakülteleri, öncelikli olarak birey ve toplum için büyük öneme sahip kitle iletişim araçlarında içerikleri hazırlayan veya bunların aktarılmasını sağlayan bireylerin teknik bilgi kadar kültürel açıdan da donanımlı hale getirilmesi amacıyla eğitimlerini devam ettirmektedir.

İletişim fakültelerinin radyo televizyon sinema gibi programlarında medya sektörü için eğitimlerini iyi almış bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Ancak bu süreçte ilgili programların akademik kadrolarının, uygulama alanlarının ve ders içeriklerinin de ihtiyaçlara göre düzenlenmesi icap etmektedir. Çünkü özellikle uygulamalı derslerde öğrencilerin, gerekli araç gereci yeteri kadar kullanma fırsatı bulamamaları öğrencilerin mesleki derslere tam anlamıyla hâkim olamayacağını göstermektedir. Tüm bunlardan yola çıkarak çalışmada, radyo televizyon sinema bölümlerinin zorunlu, seçmeli, teorik, pratik ders müfredatları, müfredat sorunları ve bunlara yönelik çözüm önerileri üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın amacı, Türkiye'de İletişim fakültesi radyo televizyon ve sinema programının hem ders müfredatları hem de karşılaşılan fiziksel ve teknik sorunlarını tespit edip bu sorunlara çözüm önerileri sunmak. Bu genel amacı ortaya koymak için öncelikle devlet üniversitelerindeki radyo televizyon sinema programlarının ders müfredatları incelenmiş, ardından örneklem olarak belirlenen üniversitelerdeki öğretim elemanlarına anket uygulanmıştır.

1.7. Araştırmanın Önemi

Araştırma, Türkiye'deki iletişim fakültelerinin fiziksel ve teknik alt yapısının incelenmesi ve Radyo televizyon sinema bölümlerinin ders müfredatları ve sorunları

hakkında genel bir durum saptayacağı için önemlidir. Radyo televizyon sinema bölümlerinde teorik ve pratik ders sayıları arasındaki eşitsizlik, seçmeli ve zorunlu dersler arasındaki uyumsuzluk müfredat sorunlarına sebep olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma ile yaşanan bu sorunların neden kaynaklandığı gösterilmeye çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışma radyo televizyon sinema eğitimi üzerine hem müfredat incelemesi hem de öğretim elemanlarına anket uygulanması bakımından ilk olma özelliği taşımaktadır. Bununla birlikte tespit edilen müfredat sorunlarının yeni müfredat çalışmalarına yardımcı olacağı içinde önem arz etmektedir.

1.8. Sayıtlar

Araştırmada, aşağıdaki sayıtlardan hareket edilmiştir.

- Araştırma kapsamında kamu üniversitelerine bağlı radyo televizyon ve sinema programlarının ders müfredatları incelenmiştir.
- Bu doğrultuda niceliksel bir araştırma kapsamında, anket hazırlanıp ve anket sonuçlarıyla anketin uygulandığı fakültelerin radyo televizyon ve sinema programlarındaki ders müfredatları, fiziksel koşullar, uygulama imkânları gibi konularda ilgili öğretim elemanlarının fikirleri aktarılmıştır.
- İlgili bölümlerdeki eğitim etkinlikleri ve bu bölümlerdeki öğretim elemanlarının durumu yansıtılmıştır.
- Ölçme aracının nitelikli olması için yetkili kişilerin düşüncesi alınmıştır.
- Anket formları doldurulurken kişinin hiçbir etki altında kalmaması için anket formlarına isim yazmadan tarafsız bir şekilde cevap verilmesi istenmiştir.

1.9. Sınırlılıklar

Araştırma, literatür taraması sonucu ulaşılan sınırlı sayıda kaynaklar, konu ile ilgili uzman Radyo Televizyon ve Sinema eğitimcilerinin görüşleri, Türkiye’de devlet üniversiteleri bünyesinde kurulan İletişim Fakültelerine bağlı, eğitim- öğretim hayatına başlamış ve mezun vermiş Radyo Tv Sinema Programındaki genel durum ile bu programlarda görev yapan öğretim elemanlarının görüşleri ile sınırlıdır.

1.10. Hipotezler

H1: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin teorik ve pratik ders müfredatları arasında uyumsuzluk vardır.

- H2: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin seçmeli-zorunlu ders müfredatlarında eşitsizlik vardır.
- H3: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin çoğunda uygulamalı olarak verilen derslerin uygulama imkânı bulabileceği fiziki ve teknik alt yapı yetersizdir.
- H4: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının sayıları yetersizdir.
- H5: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının haftalık ders saat ortalamaları 18 saatin üzerindedir.
- H6: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının haftalık ders saat ortalamaları ile öğrencilerin radyo televizyon sinema faaliyetlerine destekleri arasında anlamlı bir fark vardır.
- H7: İletişim Fakültesi bütçesinden Radyo Televizyon Sinema bölümlerine ayrılan bütçe yetersiz düzeydedir.
- H8: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının akademik anlamda yeterlilikleri ile nitelikli radyo televizyon sinema öğrencisi yetiştirme arasında anlamlı bir fark vardır.
- H9: Üniversite ve İletişim Fakültesi yöneticilerinin radyo televizyon sinema bölümlerine karşı bakış açılarının olumsuz olması ile ders müfredat sorunları arasında anlamlı bir fark yoktur.
- H10: Nitelikli bir Radyo Televizyon Sinema öğrencisi yetiştirmede öğretim elemanlarının branşlaşması arasında anlamlı bir fark yoktur.
- H11: Radyo Televizyon Sinema bölümlerinde uygulamalı ders olarak müfredata konulan; Kamera ve Işık, TV'de Program Yapımı, Fotoğrafçılık, Kurgu, Haber Toplama ve Yazma, Sinema, Sinematografi, Radyo'da Program Yapımı gibi derslerin uygulama imkânlarının yetersiz olması ile iletişim fakültesinin fiziki ve teknik alt yapısının eksik olması arasında anlamlı bir fark vardır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma probleminin ortaya konmasında ve elde edilen verilerin yorumlanmasında, Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ile ilgili dolaylı ve doğrudan yapılan çalışmaların kısa açıklamalarına yer verilmiştir.

2.1. Araştırmalar

Altun (2005), İletişim fakültesi mezunlarının işe başladıklarında iş güvencelerinin olmaması, düşük ücretlerin verilmesi gibi konulardan dolayı kendi sektörlerinde çalışmak istemediklerini vurgulamıştır.

Çelik (2012), İletişim eğitiminde bilimsel konular ve teorik eğitimin mi yoksa sektör dikkate alınarak uygulamanın mı ağırlıklı olacağı hep tartışma konusu olurken, fakültelerin sektöre eleman yetiştirme görevi olmadığı düşüncesi yaşanan sorunların bir çözüme kavuşmayacağı sonucuna varmıştır.

Özbek (2000), Artan iletişim fakültesi sayısı kadar, fakülte kontenjanların da yüksek olması işsizlik sayısının artmasında bir neden olarak görmüştür. Ayrıca Özbek, iyi bir iletişimciyi tanımlarken, ülke, toplum ve dünya sorunlarını iyi bilen, eleştiren vizyon ve misyon sahibi olmasını sağlayan eğitim almış olması gerektiğini ifade etmiştir.

Vural (2004), Radyo Televizyon ve Sinema Programı eğitiminin öğrencide yönetsel ve stratejik kimliği ve iletişim becerisini geliştirebilecek, uygulamaya geçirebilecek nitelikte olması gerektiğinin altını çizmiştir.

Kaymas (2001), Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının ders müfredatları için üç basamaklı bir model öngörmüştür. Buna göre birinci basamakta temel bilgi birikiminin sağlanması gerektiği, ikinci olarak; iletişim kurma ve kavramların yer almasının önemli olduğu, üçüncü olarak da, teori ve uygulama derslerinin birbirine yakın olması gerektiğini işaret etmiştir.

Güz (2017), İletişim Fakültelerinin ders müfredatları için önerilen programların mevcut sorunların çözümünü sağlamadığını ifade etmiştir. Güz, alternatif olarak ise alanla alakalı sağlam bir zemin oluşturularak bulunduğumuz çağın ve medya

sektörünün ihtiyaçlarına göre her iletişim öğrencisinin kendisine bir alan belirleyerek o alanda uzmanlaşması dâhilinde sorunların çözülebileceğini vurgulamıştır.

Yanık (2017), Dört yıllık fakülte veya yüksekokullarda verilen eğitimin ilk iki yılının (dört döneminin) Sosyal bilimler ve iletişimle ilgili temel derslere ayrılması gerektiğini ifade etmiştir. Üçüncü sınıftan itibaren ise, öğrenciye sadece alanla ilgili dersleri değil de ihtiyaca göre oluşturulabilecek uzmanlık alan derslerinin verilmesi ve öğrencinin yeteneğine göre ders seçmeye fırsat tanınmasını ön plana çıkarmıştır.

Bağcı ve Nizam (2016), Fırat ve Erciyes Üniversitelerinde okuyan iletişim öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada; Öğrenciler, sektöre daha donanımlı hazırlanabilmek amacıyla derslerin daha çok uygulamaya yönelik olmasını ve uygulama birimlerinin daha aktif kullanılmasını istediklerini saptamıştır. Onlarca sayıda dersi geçerek medya sektörüne atılmanın çok bir getirisi olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca Nizam, ders müfredatları anlamında iletişim fakültelerine çok iş düştüğünü söyleyerek; fakültelerin döneme ayak uydurması gerektiğini, medya alanındaki yeni teknolojilerin takip edilip öğrencilerin kullanıma sunulması gerektiğini vurgulamıştır. Elde edilen bulgulara dayanarak ta; iletişim fakültesi ve medya sektörü arasında ikili bir işbirliğinin olmasını ve uygulamalı eğitim konusunda radikal bir çözüm alınması gerektiğinin faydalı olacağını altını çizmiştir.

Karakoç ve Taydaş (2013), “Türkiye’deki İletişim Fakültelerindeki Radyo Televizyon ve Sinema Eğitimi Üzerine Bir İnceleme” adlı çalışmalarında diğer yapılan araştırmalar da olduğu gibi hem ders müfredatlarında yaşanan sıkıntıları hem de uygulama imkânlarının dar olduğunu saptamışlardır. Ayrıca binlerce iletişim mezununun işsiz kalmasının önüne geçilmek amacıyla Yüksek Öğretim Kurumunun iletişim fakültelerinin kurulmaları noktasında belirli bir sınırlama getirmesini ve şu anki faaliyette olan fakültelerin öğrenci kontenjanlarını artırmaması gerektiğini önermişlerdir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, evren ve örneklem, veriler ve toplanması, verilerin çözümü ve yorumlanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Türkiye’de İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü ders müfredatlarının sorunlarını tespit etmeye yönelik yapılan bu araştırmada “Tarama Modeli” esas alınmıştır. Araştırmada öncelikle literatür taraması yapılmış ve alanda yapılan çalışmalar incelenmiştir. Konuyla ilgili verileri ortaya koyabilmek için survey modeli kullanılmış ve anket tekniğine başvurulmuştur. Nicel araştırma yöntemleri içinde en yaygın kullanılanlardan biri de survey modelidir. Survey modelinde evren ve örneklem bulunmaktadır. Nicel araştırmalar içinde yer alan survey modelinde sıklıkla yararlanılan veri toplama aracı ankettir (Karasar, 1991-25). Bu nedenle araştırmada anket kullanılmıştır.

Araştırma, ankete dayalı verilerden oluşmaktadır. Bunun yanında ilgili programların müfredatlarının incelenmesi, bu alanda yapılan bilimsel çalışmaların taranması sonucunda bir betimleme yapılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırma, Türkiye’deki İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının ders müfredatlarında karşılaşılan sorunların tespiti ve çözümüne yöneliktir.

Araştırmanın Evrenini; Ocak 2018 tarihi itibarıyla Türkiye’de bulunan ve Türkiye’den tercih yapılabilen, devlet üniversiteleri bünyesinde kurulan 42 İletişim Fakültesinin Radyo Televizyon ve Sinema Anabilim Dalında görev yapan öğretim elemanlarını oluşturmaktadır. Bu fakültelerin tamamında Radyo, Televizyon ve Sinema bölümü bulunmaktadır. Fakat sadece 24 fakültede Radyo Televizyon ve Sinema alanında eğitim-öğretim hayatı başlamıştır. Bundan dolayı yeni kurulmuş olup da öğrenci kabul etmeyen bölümler çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.

Araştırmanın örnekleme ise, Devlet üniversiteleri bünyesinde kurulup eğitim-öğretim hayatına başlamış ve mezun vermiş 16 iletişim fakültesinde yer alan Radyo Televizyon ve Sinema Bölümlerinin tamamını kapsamaktadır. Bu programda mezun vermiş olma kriterinin aranmasında; bazı Radyo Tv ve Sinema Programlarında 8 yarıyla ait ders müfredatı uygulanmadığı için araştırmada ortaya çıkacak bulguların eksik ve tutarsız olacağı düşünülmektedir. Bu kriter göz önüne alınarak örnekleme sınırlamaya gidilmiştir. Örneklem olarak belirlenen üniversiteler ise şunlardır: (Ankara Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Onsekiz Mart Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi).

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının; cinsiyeti, yaşı, mezun olduğu lisans programı, akademik kariyeri, çalıştığı üniversite, hizmet süresi ve yabancı dillerine ilişkin bilgilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir. Öğretim elemanlarının demografik özelliklerinin yanında akademik kariyerleri, hizmet süreleri, yabancı dillerine ilişkin bilgilerin sorgulanmasının temel amacı; Radyo televizyon sinema bölümü ders müfredatlarının sorunlarını tespit etmede bu bilgilerin doğrudan ve dolaylı bir ilişkisinin olup olmadığını anlamak içindir. Anket formlarında yer alan sorular, Karakoç'un 2016 yılında Radyo Televizyon Sinema eğitimi üzerine yaptığı çalışma ve Kavuran'ın 2002 yılında Eğitim Fakülteleri Resim-iş Öğretmenliği programlarının uygulamasında karşılaşılan sorunlar konusundaki örnekler dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Tablo 3. Öğretim Elemanlarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sayı (N)	Yüzde (%)
Kadın	58	41,4
Erkek	82	58,6
Toplam	140	100,0

Tablo 3'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 41,4'ü kadın, % 58,6'sı erkektir. Bu verilere göre anket çalışmasına katılan öğretim elemanlarının çoğunluğunu erkek öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Tablo 4. Öğretim Elemanlarının Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Yaş	Sayı (N)	Yüzde (%)
26- 31 arası	37	26,4
32-37 arası	56	40,0
38-43 arası	43	30,7
44-49 arası	3	2,1
50 ve üstü	1	0,7
Toplam	140	100,0

Tablo 4’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 40’ı 32-37 yaş grubunda, % 30,7’si 38-43 yaş grubunda ve % 26,4 ise 26-31 yaş grubunda yer almaktadır. Bu verilere göre öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu 32 ile 37 yaş gurubu arasında bulunmaktadır.

Tablo 5. Öğretim Elemanlarının Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Hizmet Süresi	Sayı (N)	Yüzde (%)
1-5 yıl arası	22	15,7
6-11 yıl arası	56	40,0
12-17 yıl arası	43	30,7
18-23 yıl arası	18	12,9
24 ve üstü	1	0,7
Toplam	140	100,0

Tablo 5’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 40’ı 6-11 yıl arası, % 30,7 12-17 yıl arasında, % 15,7 1-5 yıl arasında, % 12,9 ise 18-23 yıl arası hizmet grubunda yer almaktadır. Ayrıca 24 ve üstü hizmet süresi olan öğretim elemanları ise, sadece % 0,7 dir. Bu bulgulara göre öğretim elemanlarının çoğunluğu 15 yıl ve aşağı hizmet süresi grubunda yer almaktadır.

Tablo 6. Öğretim Elemanlarının Mezun Olduğu Lisans Bölümüne Göre Dağılımı

Mezun Olduğu Bölüm	Sayı (N)	Yüzde (%)
Radyo Televizyon Sinema	108	77,1
Gazetecilik	15	10,7
Halkla İlişkiler ve Tanıtım	2	1,4
Diğer	15	10,7
Toplam	140	100,0

Tablo 6’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 77,1’i Radyo Televizyon Sinema, % 10,7’si Gazetecilik, % 1,4 Halkla İlişkiler ve Tanıtım, % 10,7 ise diğer (Sosyoloji, Biyoloji, İktisat vb.) bölümlerinden mezundur. Bu bulgulara göre öğretim elemanlarının çoğunluğu İletişim Fakülteleri bünyesindeki bölümlerden mezun olurken, alan dışından mezun olan öğretim elemanları da bulunmaktadır.

Tablo 7. Öğretim Elemanlarının Mezun Olduğu Lisansüstü Programına Göre Dağılımı

Mezun Olduğu Lisansüstü Programı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	73	52,1
Doktora	65	46,4
Boş	2	1,4
Toplam	140	100,0

Tablo 7’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 52,1 yüksek lisans, % 46,4 doktora programından mezun olurken % 1,4 ise lisansüstü eğitimini tamamlamamış ve kendine uygun seçenek olmadığı için bu soruyu boş bırakmıştır. Bu bulgulara göre yüksek lisans mezunu öğretim elemanları, doktora mezunu öğretim elemanlarına göre % 5,5 oranında daha fazladır.

Tablo 8. Öğretim Elemanlarının Çalıştığı Üniversitelere Göre Dağılımı

Çalıştığı Üniversite	Sayı (N)	Yüzde (%)
Akdeniz Üniversitesi	8	5,7
Ankara Üniversitesi	10	7,1
Adnan Menderes Üniversitesi	7	5,0
Atatürk Üniversitesi	13	9,3
Ege Üniversitesi	9	6,4
Erciyes Üniversitesi	10	7,1
Gazi Üniversitesi	10	7,1
Fırat Üniversitesi	8	5,7
İstanbul Üniversitesi	12	8,6
Kastamonu Üniversitesi	5	3,6
Kocaeli Üniversitesi	11	7,9
Marmara Üniversitesi	10	7,1
Onsekiz Mart Üniversitesi	1	0,7
Mersin Üniversitesi	6	4,3
Çukurova Üniversitesi	7	5,0
Selçuk Üniversitesi	13	9,3
Toplam	140	100,0

Tablo 8’de görüldüğü gibi açık uçlu olan 6. soruda öğretim elemanlarının; % 5,7’si Akdeniz Üniversitesi, % 7,1’i Ankara Üniversitesi, % 5,0’ı Adnan Menderes Üniversitesi, % 9,3’ü Atatürk Üniversitesi, % 6,4’ü Ege Üniversitesi, %, 7,1’i Gazi Üniversitesi, % 5,7’si Fırat Üniversitesi, % 8,6’sı İstanbul Üniversitesi, % 3,6’sı Kastamonu Üniversitesi, % 7,9 Kocaeli Üniversitesi, % 7,1’i Marmara Üniversitesi, % 0,7’si On sekiz Mart Üniversitesi, % 4,3’ü Mersin Üniversitesi, % 5,0’ı Çukurova Üniversitesi, % 9,3’ü Selçuk Üniversitesinde çalışmaktadır.

Tablo 9. Öğretim Elemanlarının Akademik Kariyerlerine Göre Dağılımı

Akademik Kariyer	Sayı (N)	Yüzde (%)
Profesör	11	7,9
Doçent	10	7,1
Yardımcı Doçent	35	25,0
Öğretim Görevlisi	19	13,6
Araştırma Görevlisi	61	43,6
Uzman	2	1,4
Okutman	2	1,4
Toplam	140	100,0

Tablo 9’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 7,9’u profesör, % 7,1’i doçent, % 25,0’ı yardımcı doçent, % 13,6’sı öğretim görevlisi, % 43,6 Araştırma görevlisi, öğretim elemanlarından uzman ve okutmanların oranı ise % 1,4 ile eşit sayıda ve çoğunluktadır. Bu bulgulara göre öğretim elemanlarının büyük derecede çoğunluğunu araştırma görevlileri, ardından yardımcı doçentler oluşturmaktadır. Profesör ve doçentlerin oranları birbirine yakın iken, uzman ve okutmanlar sayıca en az olanlardır.

Tablo 10. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dillerine Göre Dağılımı

Yabancı Dili	Sayı (N)	Yüzde (%)
İngilizce	121	86,4
Almanca	13	9,3
Fransızca	5	3,6
Diğer	1	0,7
Toplam	140	100,0

Tablo 10’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 86,4’ü İngilizce, % 9,3’ü Almanca, % 3,6’sı Fransızca yabancı dillerinin bulunduğu ifade ederken, bu soruya yabancı dilinin diğer dillerden olduğunu söyleyenlerin oranı ise % 0,7’dir. Bu verilere göre yabancı dili İngilizce olan öğretim elemanı sayısı büyük çoğunluktadır.

3.3. Veriler ve Toplanması

Bu araştırmada, veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamlı incelenmesi, geçerlik ve güvenirliliği sağlanması için; Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema ve Halkla İlişkiler Anabilim dallarındaki ğretim elemanlarının görüşleri alınarak hazırlanmıştır.

Anketin birinci bölümü 14, ikinci bölümü 10 maddeden oluşmaktadır. nc bölümü ise programlarda okutulan derslerin niceliği ile ilgilidir. Öğretim elemanlarının görüşleri alındıktan sonra hazırlanan anketin birinci bölümünde kişisel bilgiler yer almaktadır. İkinci blmde ise programlarda karşılaşılan sorunların tespitine yönelik temel görüşler yer almaktadır. nc blmde ise Radyo Televizyon ve Sinema Programlarında okutulan branş derslerinin saat ve içeriklerini yeterli görme düzeyleri ile içeriklerin uygulayabilme düzeylerinin durumları yer almaktadır.

Programlarda karşılaşılan sorunların zmne yönelik anket formuna son Őekil verildikten sonra Fırat niversitesinin Etik Kurulundan ve örnekleme belirtilen üniversitelerden gerekli izin alınmıştır. Tüm niversitelere anket formları elden teslim edilmiştir. 218 anketten 140 tanenin geri dönüşü sağlanmış ve tümü işleme koyulmuştur. İşleme alınan anketlerin yüzdesi % 65'dir.

3.4. Verilerin zm ve Yorumlanması

Araştırmada geri dönen 140 anket, alfabetik olarak üniversitelere göre sınıflandırılıp numaralandırılmıştır. Daha sonra anketler tek tek incelendikten sonra soruların büyük bir çoğunluğuna cevap veren tüm anketler değerlendirilmeye alınmıştır. Böylece araştırmanın çalışma evreni 140 ğretim elemanı olmuştur.

Araştırmada veri toplama aracı ile toplanan verilerin özümlenmesi aşamasında, araştırma amaçları doğrultusunda, frekans, yüzde, non'dan faydalanılmıştır. İstatistiksel zmlenmeler; "Statistical Package For The Social Science" SPSS 22.0 Windows paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümlenmesi amacı ile Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin olarak toplanan verilerin, istatistiksel çözümlenmeleri yapılarak elde edilen bulgulara ve bunların analiz edilmesine yer verilmiştir.

4.1. İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Programlarında Görevli Öğretim Elemanlarının Kendi Kişisel Özelliklerine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının; yabancı dil seviyesi, haftalık ders saati, yurtiçi makale ve kitap sayısı ve yurtdışı makale ve kitap sayısına ilişkin bilgilerine yer verilmiştir. Bu bilgilerin sorgulanmasında öğretim elemanlarının haftalık ders saatleri ile akademik faaliyetlerinin radyo televizyon sinema bölümü öğrencileri üzerinde ne gibi etkilerinin olduğunu anlamak için yapılmıştır.

Tablo 11. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dil Seviyelerine Göre Dağılımı

Yabancı Dil Seviyesi	Sayı (N)	Yüzde (%)
Yazma	3	2,1
Okuma	17	12,1
Konuşma	9	6,4
Yazma- Okuma	59	42,1
Okuma- Konuşma	14	10,0
Hepsi	36	25,7
Boş	2	1,4
Toplam	140	100,0

Tablo 11’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 2,1’i yazma, % 12,1’i okuma, % 6,4’ü konuşma, % 42,1’i yazma-okuma, % 10,0’ı okuma-konuşma, % 25,7’si ise hepsini bildiği anlaşılmıştır. Yabancı dilin tüm özelliklerini bilen öğretim elemanlarının sayısı 4/1’i oluşturmaktadır. Veri, Tokgöz’ün (2010) İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölümlerindeki öğretim elemanlarının akademik yeterlilik konusunda yeterince donanımlı olup olmaması konusundaki tartışmaları destekler niteliktedir.

Tablo 12. Öğretim Elemanlarının İletişim ve Radyo Televizyon Sinema ile ilgili Yayınları Takip Etme Durumlarına Göre Dağılımı

Yayımları Takip Etme Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Aylık	83	59,3
3 Aylık	41	29,3
6 Aylık	10	7,1
Yıllık	3	2,1
Hiç	3	2,1
Toplam	140	100,0

Tablo 12’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 59,3’ü aylık, % 29,3’ü 3 aylık, % 7,1’i 6 aylık, % 2,1’i ise yıllık yayınları takip etmektedirler. Hiç takip etmeyenlerin oranı ise % 2,1 dir. Bu verilere dayalı olarak iletişim ve radyo televizyon sinema ile ilgili yayınları takip edenler çoğunlukta olsa da yılda bir ya da iki kez yayınları takip edenlerde bulunmaktadır.

Tablo 13. Öğretim Elemanlarının Haftalık Ders Yükü Saatlerine Göre Dağılımı

Haftalık Ders Yükü Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
1-5 saat arası	18	12,9
6-11 saat arası	41	29,3
12-17 saat arası	30	21,4
18-23 saat arası	17	12,1
24-29 saat arası	7	5,0
30 ve üstü	1	0,7
Boş	26	18,6
Toplam	140	100,0

Tablo 13’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 12,9’u 1-5 saat arası, % 29,3’ü 6-11 saat arası, % 21,4’ü 12-17 saat arası, % 12,1’i 18-23 saat arası, % 5,0’ı 24-29 saat arası, % 0,7’si ise 30 ve üstü ders yükü olduğunu söylemiştir. Öğretim elemanlarının % 18,6’sı derslere girmediği için bu soruya cevap vermemiştir. Bu verilere dayalı olarak 6-11 saat arası derse giren öğretim elemanlarının çoğunlukta olduğu söylenebilir.

Tablo 14. Öğretim Elemanlarının Mezun Olduğu Lisans Programları ile Yürüttükleri Derslerin Dağılımı

Mezun Olduğu Lisans Programı	Yürütülen Dersler
Biyoloji	Radyo TV Giriş, TV Stüdyo Uygulamaları, Sinema ve TV’de Çekim Teknikleri Ses Tasarımı
İstatistik	Fotoğrafçılık, Radyo’da Program Yapımı, Kamera Çekim ve Aydınlatma

Anketin Kişisel Bilgiler bölümünde açık uçlu olarak hazırlanan 11. sorusu “Programda hangi dersleri zorunlu ders olarak veriyorsunuz? Şeklinde belirtilmişti. Bu verilere dayalı olarak, mezun olunan lisans programı ile radyo televizyon sinema programında yürütülen zorunlu dersler arasında bir uyumsuzluğun olduğu söylenebilir. Bu sonuç, anketin “Nitelikli radyo televizyon sinema öğrencisi yetiştirilmesinde öğretim elemanlarının branşlaşması konusunda ne düşünüyorsunuz? Sorusuna “çok gerekli” şeklinde verilen cevap ile çeliştiği söylenebilir. Bulgu, Yanık’ın (2017) başarılı bir iletişimcinin yetiştirilmesi için öğretim elemanları uzmanlık alanına uygun dersleri yürütmelidir yönündeki araştırmasıyla uyummadığı görülmektedir.

Tablo 15. Öğretim Elemanlarının Yurtiçi Makale ve Kitap Sayılarına Göre Dağılımı

Yurtiçi Makale ve Kitap Sayısı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Makale		
1-5 arası	80	57,1
6-11 arası	42	30,0
Yok	16	11,4
Boş	2	1,4
Toplam	140	100,0
Kitap		
1-5 arası	73	52,1
6-11 arası	8	5,7
Yok	57	40,7
Boş	2	1,4
Toplam	140	100,0

Yurtiçi yayınlanan makale ve kitap sayılarının sorulduğu açık uçlu 13. soru için elde edilen bulgulara göre beş ayrı kategori oluşturulmuştur. Tablo 15’de ortaya çıktığı gibi öğretim elemanlarının; % 11,4’ünün yayınlanmış makalesi bulunmazken, % 57,1’inin 1-5 arası, % 30,0’ın 6-11 arası makalelerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca % 1,4 oranında ise herhangi bir yanıt vermeyip boş bırakan olmuştur. Kitap sayılarına bakıldığında Öğretim elemanlarının; % 40,7'sinin yayınlanmış kitap sayısı bulunmazken, % 52,1'inin 1-5 arası, % 5,7'sinin 5,7 arası yayınlanmış kitap olduğu saptanmıştır. 11 ve daha fazla yayınlanmış kitap sayısı olan öğretim elemanı olmamıştır. Bu verilere göre, hiç yayınlanmış makalesi olmayan öğretim elemanlarının sayısı çok fazla olmazken, herhangi bir kitabı yayınlanmayan öğretim elemanı nispeten çoğunluktadır.

Tablo 16. Öğretim Elemanlarının Yurtdışı Makale ve Kitap Sayılarına Göre Dağılımı

Yurtdışı Makale ve Kitap Sayısı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Makale		
1-5 arası	48	34,3
6-11 arası	4	2,9
Yok	82	58,6
Boş	6	4,3
Toplam	140	100,0
Kitap		
1-5 arası	16	11,4
6-11 arası	--	--
Yok	117	83,6
Boş	7	5,0
Toplam	140	100,0

Yurtdışı yayınlanan makale ve kitap sayılarının sorulduğu açık uçlu 14. soru için elde edilen bulgulara göre beş ayrı kategori oluşturulmuştur. Tablo 16'da ortaya çıktığı gibi öğretim elemanlarının; % 58,6'sının hiç yayınlanmış makalesi bulunmazken, % 34,3'ünün 1-5 arası, % 2,9'unun 6-11 arası makalelerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca % 4,3 oranında ise herhangi bir yanıt vermeyip boş bırakan olmuştur. Öğretim elemanlarının; % 83,6'sının hiç yayınlanmış kitap sayısı bulunmazken, % 11,4'ünün 1-5 arası yayınlanmış yurtdışı kitabı olduğu saptanmıştır. 6-11 arasında yayınlanmış kitabı bulunan öğretim elemanı bulunmamaktadır. Veri, Güz 'ün (2016) öğretim elemanlarının, nitelikli bir iletişim öğrencisi yetiştirmek için alanında uzmanlaşması gerektiğine dair önerisi ile çelişmektedir.

Genel olarak elde edilen bulgulara göre, Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dallarında görevli öğretim elemanlarının kendi kişisel özelliklerine ilişkin görüşlerinde; yabancı dil seviyesi olarak sadece okuma-yazma bilenlerin çoğunlukta olduğu, iletişim ve radyo tv sinema ile ilgili yazılı ve basılı eserleri 3-6 ay ya da yıllık oranda takip

edenlerin nispeten fazla olduğu, öğretim elemanlarının ders yüklerinin fazla olduğu, bazı üniversitelerde alan derslerinin alan dışından mezun olan öğretim elemanları tarafından yürütüldüğü saptanmıştır. Ayrıca yurtiçi ve yurt dışı makale, kitap sayısı hiç olmayan öğretim elemanlarının çoğunlukta olduğu ifade edilebilir.

Araştırmanın bu bölümünde üniversite ve fakülte yöneticilerinin radyo televizyon sinema bölümüne bakış açıları ile radyo televizyon sinema bölümünün teorik ve uygulamalı ders müfredatlarında belirleyici olan fakültelerin fiziki ve teknik alt yapılarının yeterliliği konusu verilerle ortaya konmuştur.

Tablo 17. Öğretim Elemanlarının Üniversite ve Fakülte Yöneticilerinin Radyo Televizyon Sinema Programlarına Bakış Açıkları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Yöneticilerin Bakış Açıları	Sayı (N)	Yüzde (%)
Üniversite		
Olumlu	108	77,1
Olumsuz	30	21,4
Boş	2	1,4
Toplam	140	100,0
Fakülte		
Olumlu	122	87,1
Olumsuz	17	12,1
Boş	1	0,7
Toplam	140	100,0

Tablo 17’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 77,1’inin üniversite yöneticilerinin radyo televizyon sinema programlarına olumlu baktıklarını, % 21,4’ünün ise olumsuz baktıkları belirtilmiştir. Ayrıca Öğretim elemanlarının % 1,4’ü bu soruyu boş bırakmıştır. Öğretim elemanlarının; % 87,1’inin fakülte yöneticilerinin radyo televizyon sinema programlarına olumlu baktıklarını, % 12’sinin olumsuz baktıkları ifade edilmiştir. Öğretim elemanlarının 0,7’si bu soruya cevap vermemiştir. Bu verilere dayanarak üniversite yöneticilerinin 3/1 oranında radyo televizyon sinema programlarına olumsuz baktıklarını, fakülte yöneticilerinin ise büyük oranda olumlu baktıkları söylenebilir.

Tablo 18. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Programlarındaki Uygulama Alanları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Radyo Tv Sinema Uygulama Alanı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Var ve yeterli	34	24,3
Var ancak yetersiz	91	65,0
Yok ve ihtiyaç duymuyor	4	2,9
Yok ve ihtiyaç duyuyor	11	7,9
Toplam	140	100,0

Tablo 18’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 24,3’ü radyo televizyon sinema bölümü uygulama alanlarının var ve yeterli, % 65,0’ı var ancak yetersiz, % 2,9’u yok ve ihtiyaç duymuyorum ve % 7,9’u ise yok ve ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu bilgilere göre bazı radyo televizyon sinema programlarına ait uygulama alanı olmayan ve ihtiyaç duyanların oranı % 72,9 ile büyük çoğunluktadır. Bulgu, Altun’un (2005) iletişim fakültelerinin çağın ve medya sektörünün ihtiyaçlarına göre iletişimci yetiştirebilmesi için lisans eğitiminde uygulama alanlarının gerekli olduğu ancak bu konuda büyük sıkıntılar yaşandığı şeklinde belirlediği sonucu bu yorumu desteklemektedir.

Tablo 19. Öğretim Elemanlarının Öğrencilerin Radyo Televizyon Sinema Faaliyetlerine Desteklerinin Dağılımı

Radyo Tv Sinema Faaliyetlerine Destek	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok fazla	8	5,7
Fazla	45	32,1
Az	65	46,4
Yetersiz	22	15,7
Hiç Yok	--	--
Toplam	140	100,0

Tablo 19’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 5,7’si radyo televizyon sinema faaliyetlerine desteklerinin çok fazla, % 32,1’i fazla, % 46,4’ü az, % 15,7’si yetersiz, olduğunu ifade ederken, hiç desteği olmayan öğretim elemanı bulunmamaktadır. Bu verilere göre öğrencilerin radyo televizyon sinema faaliyetlerine desteği az ve yetersiz oranların oranı yüzde 60’dan daha fazladır.

Tablo 20. Öğretim Elemanlarının Fakülte Bütçesinden Radyo Televizyon Sinema Programına Ayrılan Bütçeye İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Ayrılan Bütçe	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	27	19,3
Yetersiz	93	66,4
Çok yetersiz	10	7,1
Boş	8	5,7
Toplam	140	100,0

Tablo 20’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 1,4’ü fakülte bütçesinden radyo televizyon sinema bölümü için ayrılan bütçeyi çok yeterli, % 19,3’ü yeterli, % 66,4’ü yetersiz, % 7,1’i çok yetersiz olarak görmüşlerdir. Bu soruya 8 kişi cevap vermemiştir. Bu verilere dayanarak iletişim fakültesinden radyo televizyon sinema programına ayrılan bütçeyi yetersiz ve çok yetersiz görenlerin oranı % 73,5’ile büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Tablo 21. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Bölümünün Teknolojik Açıdan Desteklenmesine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Teknolojik Destek	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok yeterli	--	--
Yeterli	41	29,3
Yetersiz	88	62,9
Çok yetersiz	11	7,9
Toplam	140	100,0

Tablo 21’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 29,3’ü yeterli, % 62,9’u yetersiz, % 7,9’u ise radyo televizyon sinema bölümünün teknolojik açıdan çok yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca teknolojik desteğin çok yeterli olduğunu düşünen olmamıştır. Bu verilere dayanarak iletişim fakültesinin radyo televizyon sinema bölümünde teknolojik desteğin yetersiz ve çok yetersiz olduğunu söyleyenlerin oranı % 70,8 gibi büyük bir çoğunluktur. Bulgu, Nizam’ın (2016) ders müfredatları anlamında iletişim fakültelerine çok iş düştüğünü, fakültelerin döneme ayak uydurmak için gerekli teknolojik imkânların sunulması gerektiği vurgusu bu yorumu desteklemektedir.

Tablo 22. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Bölümüne Ayrılan Fiziki Mekânlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Fiziki Mekân	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok yeterli	--	--
Yeterli	57	40,7
Yetersiz	74	52,9
Çok yetersiz	9	6,4
Toplam	140	100,0

Tablo 22’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının; % 40,7’si yeterli, % 52,9’u yetersiz, % 6,4’ü çok yetersiz görmektedir. Ayrıca fiziksel mekânın çok yeterli olduğunu düşünen olmamıştır. Bu verilere dayanarak iletişim fakültesinin radyo televizyon sinema bölümünde fiziksel mekânın yetersiz ve çok yetersiz olduğunu söyleyenlerin oranı % 59,3 gibi bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bulgu, Taydaş’ın (2013) Türkiye’deki İletişim Fakültelerindeki Radyo Televizyon ve Sinema Eğitimi üzerine yaptığı çalışmada; radyo televizyon sinema bölümünde uygulama derslerini yürütecek fiziksel mekânların yetersiz olduğunu saptaması bu çalışmayı desteklemektedir.

Tablo 23. Öğretim Elemanlarının Branşlaşmaya İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Öğretim Elemanlarının Branşlaşması	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok gerekli	63	45,0
Gerekli	66	47,1
Gereksiz	11	7,9
Çok gereksiz	--	--
Toplam	140	100,0

Tablo 23’de görüldüğü gibi branşlaşma konusunda öğretim elemanlarının; % 45,0’ı çok gerekli, % 47,1’i gerekli, % 7,9 ise gereksiz görmüştür. Çok gereksiz olduğunu düşünen öğretim elemanı yoktur. Bu verilere bağlı olarak radyo televizyon sinema anabilim dalında branşlaşmayı çok gerekli ya da gerekli şeklinde cevap veren öğretim elemanlarının oranı % 92,1’dir.

Tablo 24. Öğretim Elemanlarının Mezun Öğrencilerin Nitelikli Radyo Televizyon Sinema Mezunu Olabilme Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Nitelikli Mezun Olabilme Düzeyi	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok yeterli	--	--
Yeterli	49	35,0
Yetersiz	83	59,3
Çok yetersiz	8	5,7
Toplam	140	100,0

Tablo 24’de görüldüğü gibi mezun olan öğrencilerin hem akademik hem de medya sektöründe nitelikli olma düzeylerini öğretim elemanlarının; % 35,0’ı yeterli, % 59,3’ü yetersiz, % 5,7’si çok yetersiz olarak görmüştür. Öğretim elemanlarından çok yeterli olarak gören kişi olmamıştır. Bu verilere dayanarak radyo televizyon sinema bölümünden mezun olan öğrencilerin akademik ve medya sektörüne hitap edecek şekilde nitelikli olma konusunda yetersiz ve çok yetersiz görenlerin oranı % 65 gibi büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

Bulgu, Özbek’in (1998) radyo televizyon sinema bölümünden mezun olan öğrencilerin akademik ve medya sektöründe yeterince nitelikli olamamasının nedeni olarak, iyi bir iletişimcinin ülke, toplum ve dünya sorunlarını iyi bilen, eleştiren medya sektörüne vakıf, vizyon ve misyon sahibi olmasını sağlayan eğitim alınamamasını bağlamaktadır.

Tablo 25. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Programlarının Öğretim Elemanı İhtiyacına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Görev Yapan Öğretim Elemanı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çok yeterli	--	--
Yeterli	54	38,6
Yetersiz	80	57,1
Çok yetersiz	6	4,3
Toplam	140	100,0

Tablo 25’de görüldüğü gibi programlarda görev yapan öğretim elemanı sayısını öğretim elemanlarının; % 38,6’sı yeterli, % 57,1’i yetersiz, % 4,3’ü çok yetersiz olarak görmektedir. Öğretim elemanlarından çok yeterli olarak gören kişi olmamıştır. Bu verilere dayalı olarak radyo televizyon sinema programlarında görev yapan öğretim

elemanı sayısını öğretim elemanlarının % 61,4'ü yetersiz görürken, % 38,6'sı yeterli gördüklerini söylemişlerdir.

Tablo 26. Öğretim Elemanlarının Radyo Televizyon Sinema Bölümüne Ait Kütüphanelere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Kütüphane	Sayı (N)	Yüzde (%)
Var ve yeterli	6	4,3
Var ancak yetersiz	103	73,6
Yok ve ihtiyaç duymuyor	5	3,6
Yok ve ihtiyaç duyuyor	26	18,6
Toplam	140	100,0

Tablo 26'da görüldüğü gibi kütüphanelere ilişkin öğretim elemanlarının; % 4,3'ü var ve yeterli, % 73,6'sı var ancak yetersiz, % 3,6'sı yok ve ihtiyaç duymuyorum % 18,6'sıda yok ve ihtiyaç duyuyorum düşüncesindedir. Bu verilere göre radyo televizyon sinema programlarında kütüphanenin eksik olduğunu ve ihtiyaç olduğunu söyleyenlerin oranı % 92,2 gibi büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.

4.2. Öğretim Elemanlarının Türkiye'de İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalında Uygulanan Branş Derslerinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeylerine İlişkin Görüşleri

Araştırma sürecinde, Türkiye'deki 16 üniversitede, 16 iletişim fakültesi radyo televizyon sinema anabilim dalında görev yapan 218 öğretim elemanına anket gönderilmiştir. Gönderilen anketlerin 140 tanesi uygulamaya konulmuştur.

Araştırmada incelenecek olan dersler, örneklem olarak seçilen üniversitelerin ders müfredatlarında ortak olan ve birinci bölümde teorik ve pratik ders müfredatları analizinde tespit edilen dersler ele alınmıştır. Radyo televizyon sinema bölümünde verilen branş derslerin saat, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyine ilişkin görüşleri şu şekildedir:

Tablo 27. İletişim Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

İletişim	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	18	12,9
Yeterli	110	78,6
Yetersiz	8	5,7
Çok yetersiz	1	0,7
Fikrim Yok	3	2,1
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	5	3,6
Yeterli	117	83,6
Yetersiz	13	9,3
Çok yetersiz	--	--
Fikrim Yok	5	3,6
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	87	62,1
Yetersiz	42	30,0
Çok yetersiz	1	0,7
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0

Tablo 27’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 12,9’u iletişim dersini saat olarak çok yeterli, % 78,6’sı yeterli görürken, içerik olarak % 9,3’ü yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde ise, % 63,5’i çok yeterli ve yeterli görürken, % 30,7’si ise, yetersiz, çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere göre öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu iletişim dersini saat ve içerik olarak yeterli görürken, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise 3/1 oranında yetersiz görmüşlerdir.

Tablo 28. Kamera ve Işık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kamera ve Işık	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	97	69,3
Yetersiz	33	23,6
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	4	2,9
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	80	57,1
Yetersiz	49	35,0
Çok yetersiz	5	3,6
Fikrim Yok	5	3,6
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	--	--
Yeterli	19	13,6
Yetersiz	104	74,3
Çok yetersiz	10	7,1
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0

Tablo 28’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 26,5’i kamera ve ışık dersini saat olarak yetersiz ve çok yetersiz, % 70,5’de yeterli olarak görürken, içerik olarak % 57,8’i yeterli % 38,6’sında yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde ise, çok yeterli diyen bulunmazken, yeterli olduğunu söyleyen % 13,6’dır. Yetersiz ve çok yetersiz olarak görenlerin oranı % 81,4’dür. Bu verilere göre öğretim elemanları kamera ve ışık dersini saat ve içerik olarak yeterli görürken, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise büyük bir çoğunluk çok yetersiz ve yetersiz görmüştür.

Bulgu, Vural’ın (2004) Radyo Televizyon ve Sinema Programı eğitiminin öğrencide yönetsel ve stratejik kimliğini oluşturmak için uygulama derslerine ağırlık verilmesi gerektiğine dair çalışmasıyla desteklenmektedir.

Tablo 29. Kurgu Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kurgu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	7	5,0
Yeterli	97	69,3
Yetersiz	23	16,4
Çok yetersiz	9	6,4
Fikrim Yok	4	2,9
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	--	--
Yeterli	84	60,0
Yetersiz	49	30,7
Çok yetersiz	9	6,4
Fikrim Yok	4	2,9
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	--	--
Yeterli	17	12,1
Yetersiz	104	74,3
Çok yetersiz	15	10,7
Fikrim Yok	4	2,9
Toplam	140	100,0

Tablo 29’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 22,8’i kurgu dersini saat olarak yetersiz ve çok yetersiz, % 60,3’ü yeterli olarak görürken, içerik olarak % 60’ı yeterli görmüştür. Ayrıca içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinde çok yeterli diyen bulunmazken, fikrim yok diyenlerin oranı da % 2,9’dur. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde ise, yeterli diyen sadece % 12,1’iken, yetersiz ve çok yetersiz diyenlerin oranı % 85’dir. Bu verilere göre öğretim elemanları kurgu dersini saat olarak yeterli görürken, İçerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinde ise büyük bir çoğunluk çok yetersiz ve yetersiz görmüştür. Bulgu, Gürkan’ın (2000) iletişim fakültelerinde eğitim-öğretim gören öğrencilerin mezun olduktan sonra medya sektöründe aktif olarak kullanacağı mesleki bilgileri fakültelerinde deneyimleyecek yeterince teknik alt yapıları olmamakta görüşü ile örtüşmektedir.

Tablo 30. Sinema Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Sinema	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	10	7,1
Yeterli	102	72,9
Yetersiz	19	13,6
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	5	3,6
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	4	2,9
Yeterli	97	69,3
Yetersiz	30	21,4
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	5	3,6
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	33	23,6
Yetersiz	92	65,7
Çok yetersiz	7	5,0
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0

Tablo 30’da görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 72,9’u sinema dersini saat olarak yeterli görürken, % 24,3’ü içerik olarak yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde ise, yeterli diyen 23,6’iken, yetersiz ve çok yetersiz diyenlerin oranı % 70,7’dir. Bu verilere göre öğretim elemanların büyük çoğunluğu sinema dersini saat ve içerik olarak yeterli görürken, içeriğin uygulanabilme düzeyinde ise çok yetersiz ve yetersiz görenlerin sayısal çoğunlukta olduğu söylenebilir.

Tablo 31. TV’de Program Yapımı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

TV’de Program Yapımı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	7	5,0
Yeterli	104	74,3
Yetersiz	21	15,0
Çok yetersiz	3	2,1
Fikrim Yok	5	3,6
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	88	62,9
Yetersiz	42	30,0
Çok yetersiz	3	2,1
Fikrim Yok	5	3,6
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	--	--
Yeterli	24	17,1
Yetersiz	96	68,6
Çok yetersiz	11	7,9
Fikrim Yok	9	6,4
Toplam	140	100,0

Tablo 31’de görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının % 79’3’ü TV’de program yapımı dersini saat olarak yeterli ve çok yeterli, % 17,1’i yetersiz görürken, İçerik olarak % 32,1’i yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde çok yeterli diyen bulunmazken, fikrim yok diyenlerin oranı da % 6,4’dür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde ise, yeterli diyen sadece % 17,1’iken, yetersiz ve çok yetersiz diyenlerin oranı % 76,5’dir. Bu verilere göre öğretim elemanları TV’de program yapımı dersini saat olarak yeterli görürken, İçerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinde ise büyük bir çoğunluk çok yetersiz ve yetersiz görmüştür. Bulgu, Alemdar’ın (2007) Radyo televizyon sinema eğitiminde alan derslerinin yeterince uygulanabilme imkânının olmaması öğrencilerin uzmanlaşmasına engel teşkil etmektedir düşüncesini dolaylı olarak desteklemektedir.

Tablo 32. Belgesel Film Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Belgesel Film	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	5	3,6
Yeterli	98	70,0
Yetersiz	22	15,7
Çok yetersiz	6	4,3
Fikrim Yok	9	6,4
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	85	60,7
Yetersiz	38	27,1
Çok yetersiz	6	4,3
Fikrim Yok	10	7,1
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	--	--
Yeterli	25	17,9
Yetersiz	96	68,6
Çok yetersiz	5	3,6
Fikrim Yok	14	10,0
Toplam	140	100,0

Tablo 32’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 15,7’si belgesel film dersini saat olarak yetersiz, % 4,3’ü çok yetersiz olarak görürken, içerik olarak % 60,7’si yeterli, % 31,4’ü yetersiz olarak görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyini ise % 17,9’u yeterli, % 72,2’si yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak belgesel film derslerini saat olarak yeterli, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyini yetersiz gören öğretim elemanlarının sayısal olarak çoğunlukta olduğu söylenebilir.

Tablo 33. Medya Okuryazarlığı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Medya Okuryazarlığı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	6	4,3
Yeterli	93	66,4
Yetersiz	20	14,3
Çok yetersiz	11	7,9
Fikrim Yok	10	7,1
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	87	62,1
Yetersiz	32	22,9
Çok yetersiz	8	5,7
Fikrim Yok	11	7,9
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	55	39,3
Yetersiz	60	42,9
Çok yetersiz	12	8,6
Fikrim Yok	11	7,9
Toplam	140	100,0

Tablo 33’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 66,4’ü medya okuryazarlığı dersini yeterli, % 4,3’ü çok yeterli görürken, içerik olarak % 62,1’i yeterli, % 28,6’sı yetersiz olarak görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyini ise % 40,7’si yeterli, % 51,5’i yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak medya okuryazarlığı dersini saat ve içerik yeterli içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanı sayısının çoğunlukta olduğu söylenebilir. Bulgu, Çetinkaya’nın (2008) değişik anlamlarıyla birlikte, medyayı ve onun mesajlarını verimli biçimde kullanma isteği, medya okuryazarlık kavramını hayatımızın bir parçası haline getirmede zorunlu kılmıştır yönündeki çalışmasıyla bağdaşmaktadır.

Tablo 34. Haber Toplama ve Yazma Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Haber Toplama ve Yazma	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	6	4,3
Yeterli	99	70,7
Yetersiz	24	17,1
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	4	2,9
Yeterli	79	56,4
Yetersiz	47	33,6
Çok yetersiz	3	2,1
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	29	20,7
Yetersiz	87	62,1
Çok yetersiz	14	10,0
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0

Tablo 34’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 70,7’si haber toplama ve yazma dersini saat olarak yeterli, % 17,1’i yetersiz olarak görürken, içerik olarak % 2,9’u çok yeterli, % 56,4’ü yeterli, % 35,7’si yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyini ise % 22,1 yeterli ve çok yeterli görürken, % 72,1’i ise yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak haber toplama ve yazma dersinin içeriğinin yeterli uygulanabilme düzeyinin çok düşük olduğu söylenebilir. Bulgu, Tokgöz’ün (2010) Yalnız üniversite düzeyinde sınırlı gazetecilik/haber eğitimi iletişim mezunlarının medya sektöründe çeşitli sorunlar yaşamasına neden olmaktadır.

Tablo 35. Sinematografi Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Sinematografi	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	8	5,7
Yeterli	96	68,6
Yetersiz	25	17,9
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	88	62,9
Yetersiz	40	28,6
Çok yetersiz	3	2,1
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	39	27,9
Yetersiz	84	60,0
Çok yetersiz	6	4,3
Fikrim Yok	9	6,4
Toplam	140	100,0

Tablo 35’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 68,6’sı sinematografi dersini saat olarak yeterli, % 17,9’u yetersiz olarak görürken, içerik olarak % 62,9’u yeterli, % 28,6’sı yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyini ise % 29,3’ü yeterli ve çok yeterli olarak görürken, % 64,3’ü yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak sinematograf dersini içeriğin uygulanabilme düzeyini yetersiz gören öğretim elemanlarının sayısal olarak çoğunlukta olduğu söylenebilir.

Tablo 36. Fotoğrafçılık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Fotoğrafçılık	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	7	5,0
Yeterli	97	69,3
Yetersiz	21	15,0
Çok yetersiz	7	5,0
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	85	60,7
Yetersiz	39	27,9
Çok yetersiz	6	4,3
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	--	--
Yeterli	28	20,0
Yetersiz	92	65,7
Çok yetersiz	11	7,9
Fikrim Yok	9	6,4
Toplam	140	100,0

Tablo 36’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 69,3’ü fotoğrafçılık dersini saat olarak yeterli, % 15’i yetersiz olarak görürken, içerik olarak % 32,2’si yetersiz, % 60’ı yeterli görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyini ise, çok yeterli olarak kimse görmezken, % 20’si yeterli, % 73,6’sı yetersiz ve çok yetersiz görmüştür. Bu verilere dayalı olarak fotoğrafçılık dersini saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini yetersiz gören öğretim elemanlarının sayısal olarak çoğunlukta olduğu söylenebilir. Bulgu, Gezgin’in (2003) öğrenciler, iletişim fakültelerinde uygulamalı dersler için gerekli araç ve gereçleri yeterince bulamamaktadırlar çalışmasıyla bağdaşmaktadır.

Tablo 37. Radyo Programcılığı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Radyo Programcılığı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	7	5,0
Yeterli	93	66,4
Yetersiz	26	18,6
Çok yetersiz	7	5,0
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	80	57,1
Yetersiz	44	31,4
Çok yetersiz	6	4,3
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	29	20,7
Yetersiz	91	65,0
Çok yetersiz	11	7,9
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0

Tablo 37’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 66,4’ü radyo programcılığı dersini saat olarak yeterli, % 18,6’sı yetersiz görmüştür. İçerik olarak % 57,1’i yeterli, % 31,4’ü yetersiz görmüştür. Fikrim yok şeklinde cevap verenlerin oranı % 5,7 olurken, İçeriğin uygulanabilme düzeyinde % 21,4’ü yeterli ve çok yeterli, % 72,9’u yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak radyo programcılığı dersini içeriğin uygulanabilme düzeyini yetersiz gören öğretim elemanları büyük çoğunlukta olduğu ifade edilebilir.

Tablo 38. Araştırma Yöntemleri Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Araştırma Yöntemleri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	6	4,3
Yeterli	97	69,3
Yetersiz	26	18,6
Çok yetersiz	3	2,1
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	85	60,7
Yetersiz	41	29,3
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	47	33,6
Yetersiz	76	54,3
Çok yetersiz	7	5,0
Fikrim Yok	9	6,4
Toplam	140	100,0

Tablo 38’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 69,3’ü araştırma yöntemleri dersini saat olarak yeterli, % 18 yetersiz görmüştür. İçerik olarak % 60,7’si yeterli, % 29,3’ü yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde sadece % 0,7’si çok yeterli diye ifade ederken, % 59,3’ü yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere göre araştırma yöntemleri dersini saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini yetersiz gören öğretim elemanları büyük çoğunlukta olduğu ifade edilebilir.

Bulgu, Tokgöz’ün (2010) İletişim eğitiminin temelini oluşturan Araştırma Yöntemlerinin kendisinin ve de bu eğitimi verenlerin konumu bakımından durumun pek parlak olmadığı düşüncesini desteklemektedir.

Tablo 39. Medya ve Etik Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Medya ve Etik	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	5	3,6
Yeterli	105	75,0
Yetersiz	18	12,9
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	1,4
Yeterli	101	72,1
Yetersiz	27	15,0
Çok yetersiz	7	5,0
Fikrim Yok	9	6,4
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	---	---
Yeterli	85	60,7
Yetersiz	39	27,9
Çok yetersiz	6	4,3
Fikrim Yok	10	7,1
Toplam	140	100,0

Tablo 39’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 75’i medya ve etik dersini saat olarak yeterli, % 15,8’i yetersiz olarak görürken, İçerik olarak % 72,1’i yeterli, % 19’u yetersiz görmüştür. Fikrim yok şeklinde cevap verenlerin oranı % 7,1 olurken, uygulamada çok yeterli diyen olmamıştır. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde % 60,7’si yeterli, % 32,2’si yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak medya ve etik dersini saat, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyini yeterli gören öğretim elemanları büyük çoğunlukta olduğu ifade edilebilir.

Tablo 40. İletişim Kuramları Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

İletişim Kuramları	Sayı (N)	Yüzde (%)
Saat		
Çok yeterli	3	2,1
Yeterli	113	80,7
Yetersiz	13	9,3
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	7	5,0
Toplam	140	100,0
İçerik		
Çok yeterli	2	0,7
Yeterli	110	78,6
Yetersiz	18	12,9
Çok yetersiz	3	2,1
Fikrim Yok	8	5,7
Toplam	140	100,0
Uygulanabilme Düzeyi		
Çok yeterli	1	0,7
Yeterli	99	70,7
Yetersiz	24	16,4
Çok yetersiz	4	2,9
Fikrim Yok	13	9,3
Toplam	140	100,0

Tablo 40’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 80,7’si iletişim kuramları dersini saat olarak yeterli, % 12,2’si yetersiz görürken, içerik olarak % 78,6’sı yeterli, % 15’i yetersiz görmüştür. İçeriğin uygulanabilme düzeyinde ise % 70,7’si yeterli, % 19,3’ü yetersiz ve çok yetersiz olarak görmüştür. Bu verilere dayalı olarak medya ve etik dersini saat, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyini yeterli gören öğretim elemanları büyük çoğunlukta olduğu ifade edilebilir.

Öğretim elemanlarının Türkiye’de iletişim fakültesi radyo televizyon sinema anabilim dallarında uygulanan branş derslerinin saat, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeylerine ilişkin görüşlerinde genel olarak kurgu, sinema, TV’de program yapımı, haber toplama yazma, fotoğrafçılık, radyo programcılığı gibi uygulamaya dayalı derslerin içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinin yetersiz olduğu söylenebilir.

Bulgular, Kaymas’ın (1998), Radyo Televizyon ve Sinema Programlarının ders müfredatları için üç basamaklı bir model öngörmüştür. Buna göre birinci basamakta temel bilgi birikiminin sağlanması gerektiği, ikinci olarak; iletişim kurma ve kavramların yer almasının önemli olduğu, üçüncü olarak da, teori ve uygulama

derslerinin birbirine yakın olması gerektiği düşüncesiyle desteklenmektedir. Özellikle de uygulamalı alan derslerinin içeriğin uygulanmasında yetersiz görüldüğü söylenebilir. Bulgular, Karakoç ve Taydaş'ın (2013) Radyo Televizyon ve Sinema Eğitiminde hem ders müfredatlarında yaşanan sıkıntıları hem de uygulama imkânlarının dar olduğu yönündeki çalışmaları ile bağdaşmaktadır.

4.3. Türkiye'de İletişim Fakülteleri Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalında Uygulanan Branş Derslerinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeylerine İlişkin Hizmet Süresi ve Akademik Kariyerlerine Göre Öğretim Elemanlarının Görüşleri

Sağlıklı kay kare (X^2) sonucu elde etmek için bazı tablolarda çok yeterli ve yeterli cevapları birleştirilerek (yeterli), çok yetersiz ve yetersiz cevapları birleştirilerek (yetersiz) cevap gruplarında toplanmıştır. Akademik kariyer gruplarında öğretim üyeleri bir grupta diğer öğretim elemanları bir grupta birleştirilmiştir. Yapılan bu uygulamalar sonucu olumsuz etkilememiştir.

Tablo 41. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Kamera ve Işık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kamera ve Işık	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	15	42,5	25	46,7	29	48,5	30	51,3	99	72,3
Yetersiz	9	21,3	12	23,8	14	25,6	2	4,5	37	27,7
Toplam	24	100,0	37	100,0	43	100,0	32	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.255		X²= 0.185				Sd= 2			
İçerik										
Yeterli	13	44,3	16	47,5	28	52,4	24	49,4	81	71,6
Yetersiz	9	21,3	12	23,8	14	25,6	2	4,5	37	28,4
Toplam	24	100,0	37	100,0	43	100,0	32	100,0	128	100,0
P>0.03	P= 0.654		X²= 0.026				Sd= 2			
Uygulanabilme Düzeyi										
Yeterli	4	18,3	5	19,7	7	21,5	3	17,6	19	21,4
Yetersiz	29	36,6	35	43,2	28	38,5	22	31,2	114	78,6
Toplam	33	100,0	40	100,0	35	100,0	25	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 0.578		X²= 0.211				Sd= 2			

Tablo 41’de görüldüğü gibi kamera ve ışık dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 42,5’i, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 46,7’si yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 25,6’sı 18-23 olanların ise % 4,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların %38,6’sı, 6-11 yıl olanların % 43,2’si, 12-17 yıl olanların % 38,5’i, 18-23 yıl olanların ise % 31,2’si yetersiz görmüştür. Kay kare (X²) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında. 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak Kamera ve Işık dersinin içeriğini uygulayabilme düzeyini yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 42. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Kurgu Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kurgu	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	13	38,5	22	42,8	34	44,6	35	45,2	104	80,2
Yetersiz	7	21,3	10	23,8	8	25,6	7	4,5	32	19,8
Toplam	20	100,0	32	100,0	44	100,0	42	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.456		X²= 0.398				Sd= 2			
İçerik										
Yeterli	17	44,3	14	47,5	25	52,4	28	49,4	84	74,5
Yetersiz	12	21,3	15	23,8	21	25,6	6	4,5	47	25,5
Toplam	29	100,0	29	100,0	46	100,0	34	100,0	131	100,0
P>0.03	P= 0.652		X²= 0.045				Sd= 2			
Uygulanabilme										
Yeterli	3	18,3	5	19,7	6	21,5	5	17,6	18	15,3
Yetersiz	31	39,6	34	44,2	29	37,5	25	38,3	119	84,7
Toplam	33	100,0	40	100,0	35	100,0	25	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 0.624		X²= 0.321				Sd= 2			

Tablo 42’de görüldüğü gibi kurgu dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 38,5’i, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 42,8’i yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 25,6’sı 18-23 olanların ise % 11,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 39,6’sı, % 6-11 yıl olanların % 44,2’si, 12-17 yıl olanların % 37,5’i, 18-23 yıl olanların ise % 38,3’ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında. 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak Kurgu dersinin içeriğini uygulayabilme düzeyini yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 43. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Sinema Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Sinema	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	22	35,5	28	38,3	32	41,5	39	58,7	112	79,8
Yetersiz	4	15,4	7	17,6	8	18,9	4	15,4	23	20,2
Toplam	26	100,0	35	100,0	40	100,0	43	100,0	135	100,0
P>0.03	P= 0.356		X²= 0.234						Sd= 2	
İçerik										
Yeterli	25	32,5	16	24,5	29	36,4	33	39,7	103	75,6
Yetersiz	8	21,3	11	23,8	13	25,6	2	4,5	34	24,4
Toplam	33	100,0	27	100,0	42	100,0	35	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 0.782		X²= 0.132						Sd= 2	
Uygulanabilme										
Yeterli	9	24,5	7	23,6	11	25,8	7	23,6	34	27,6
Yetersiz	29	38,6	35	43,2	28	38,5	22	31,2	99	72,4
Toplam	38	100,0	42	100,0	39	100,0	27	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 1.152		X²= 0.645						Sd= 2	

Tablo 43’de görüldüğü gibi sinema dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 35,5’i, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 38,3’ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 23,8’i, 18-23 olanların ise % 25,6’sı yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 38,6’sı % 6-11 yıl olanların % 43,2’si, 12-17 yıl olanların % 38,5’i yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak sinema dersinin içeriğini uygulayabilme düzeyini yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir. Dersin uygulanabilme düzeyini hizmet sürelerinin dörtte ikisi yetersiz görmesi araç-teçhizat ve teknik alt yapının yetersizliğiyle yorumlanabilir.

Tablo 44. Hizmet Süresi Değişkenine Göre TV’de Program Yapımı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Tv’de Program	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	13	38,5	22	42,8	34	44,6	35	45,2	104	80,2
Yetersiz	7	21,3	10	23,8	8	25,6	7	4,5	32	19,8
Toplam	20	100,0	32	100,0	44	100,0	42	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.456		X²= 0.398						Sd= 2	
İçerik										
Yeterli	17	44,3	14	47,5	25	52,4	28	49,4	84	74,5
Yetersiz	12	21,3	15	23,8	21	25,6	6	4,5	47	25,5
Toplam	29	100,0	29	100,0	46	100,0	34	100,0	131	100,0
P>0.03	P= 0.652		X²= 0.045						Sd= 2	
Uygulanabilme										
Yeterli	3	18,3	5	19,7	6	21,5	5	17,6	18	15,3
Yetersiz	31	39,6	34	44,2	29	37,5	25	38,3	119	84,7
Toplam	33	100,0	40	100,0	35	100,0	25	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 0.624		X²= 0.321						Sd= 2	

Tablo 44’de görüldüğü gibi TV’de Program Yapımı dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 33,5’i, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 36,4’ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 23,8’i, 18-23 olanların ise % 26,6’sı yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 40,5’i, 6-11 yıl olanların % 47,5’i, 12-17 yıl olanların % 42,8’i yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak TV’de Program Yapımı dersinin içeriğini uygulayabilme düzeyini yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir. Dersin uygulanabilme düzeyini hizmet sürelerinin dörtte üçü yetersiz görmüştür.

Tablo 45. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Haber Toplama ve Yazma Dersinin Saat, İçerik ve Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Haber T.Y	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	15	42,5	25	46,7	29	48,5	30	51,3	99	72,3
Yetersiz	9	21,3	12	23,8	14	25,6	2	4,5	37	27,7
Toplam	24	100,0	37	100,0	43	100,0	32	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.251		X²= 0.196				Sd= 2			
İçerik										
Yeterli	13	44,3	16	47,5	28	52,4	24	49,4	81	71,6
Yetersiz	9	21,3	12	23,8	14	25,6	2	4,5	37	28,4
Toplam	24	100,0	37	100,0	43	100,0	32	100,0	128	100,0
P>0.03	P= 0.452		X²= 0.235				Sd= 2			
Uygulanabilme										
Yeterli	4	18,3	5	19,7	7	21,5	3	17,6	19	21,4
Yetersiz	29	36,6	35	43,2	28	38,5	22	31,2	114	78,6
Toplam	33	100,0	40	100,0	35	100,0	25	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 0.235		X²= 0.125				Sd= 2			

Tablo 45’de görüldüğü gibi Haber Toplama Yazma dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 24,6’sı, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 29,2’si yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 29,7’si, 18-23 olanların ise % 31,4’ü yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 40,5’i, 6-11 yıl olanların % 47,5’i, 12-17 yıl olanların % 41,4’ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak Haber Toplama ve Yazma dersinin saat ve içerik kısmını yeterli, içeriğini uygulayabilme düzeyini ise yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir. Dersin uygulanabilme düzeyinin yetersiz olmasını öğretim elemanlarının sayıca az olmasından dolayı kaynaklanmış olabilir.

Tablo 46. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Sinematografi Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Sinematografi	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	18	25,5	27	29,4	26	28,2	33	34,6	104	78,7
Yetersiz	9	25,6	7	22,7	10	27,5	4	18,3	29	21,3
Toplam	27	100,0	34	100,0	36	100,0	37	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 1.250		X²= 0.632				Sd= 2			
İçerik										
Yeterli	15	28,5	16	24,5	29	36,4	33	39,7	103	77,7
Yetersiz	11	21,3	11	23,8	13	25,6	2	4,5	34	22,2
Toplam	26	100,0	27	100,0	42	100,0	35	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 1.135		X²= 0.452				Sd= 2			
Uygulanabilme										
Yeterli	9	24,5	7	23,6	11	25,8	7	23,6	41	27,6
Yetersiz	29	38,6	35	43,2	28	38,5	22	31,2	92	72,4
Toplam	38	100,0	42	100,0	39	100,0	27	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 1.152		X²= 0.645				Sd= 2			

Tablo 46’da görüldüğü gibi Sinematografi dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 25,5’i, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 29,4’ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 23,8’i, 18-23 olanların ise % 25,6’sı yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 38,4’ü, 6-11 yıl olanların % 42,5’i, 12-17 yıl olanların % 40,8’i, yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak Sinematografi dersinin saat ve içerik kısmını yeterli, içeriğini uygulayabilme düzeyini ise yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 47. Hizmet Süresi Değişkenine Göre Fotoğrafçılık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Fotoğrafçılık	1-5 yıl		6-11 yıl		12-17 yıl		18-23 yıl		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Saat										
Yeterli	13	38,5	22	42,8	34	28,2	33	34,6	104	80,2
Yetersiz	7	21,3	10	23,8	8	27,5	4	18,3	28	19,8
Toplam	20	100,0	32	100,0	42	100,0	37	100,0	132	100,0
P>0.03	P= 1.215		X²= 0.612						Sd= 2	
İçerik										
Yeterli	17	28,5	16	24,5	29	36,4	33	39,7	87	74,5
Yetersiz	12	21,3	11	23,8	13	25,6	2	4,5	45	25,5
Toplam	29	100,0	27	100,0	42	100,0	35	100,0	131	100,0
P>0.03	P= 1.958		X²= 2.045						Sd= 2	
Uygulanabilme										
Yeterli	3	24,5	7	23,6	11	25,8	7	23,6	28	15,3
Yetersiz	31	38,6	35	43,2	28	38,5	22	31,2	103	84,7
Toplam	333	100,0	42	100,0	39	100,0	27	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 3.125		X²= 0.164						Sd= 2	

Tablo 47’de görüldüğü gibi Fotoğrafçılık dersini saat olarak 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 38,5’i, 6-11 yıl arası hizmet süresi olanların % 42,8’i yeterli görürken, bu dersin içeriğini 12-17 arası hizmet süresi olanların % 25,6’sı 18-23 olanların ise % 11,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise 1-5 yıl arası hizmet süresi olanların % 39,6’sı, % 6-11 yıl olanların % 44,2’si, 12-17 yıl olanların % 37,5’i, 18-23 yıl olanların ise % 38,3’ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre tüm hizmet süreleri arasında 03 anlamlılık bakımından farklılık gözükmemektedir. Bu verilere dayalı olarak Fotoğrafçılık dersinin içeriğini uygulayabilme düzeyini yetersiz gören hizmet sürelerinin büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

4.3.1. Öğretim Elemanlarının İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Anabilim Dalında Uygulanan Branş Derslerinin Saat, İçerik ve İçeriğin Uygulanabilme Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Akademik Kariyer Değişkenlerine Göre Dağılımları

Tablo 48. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Kamera ve Işık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kamera Işık	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	45	39,5	54	44,3	99	72,3
Yetersiz	27	28,6	10	29,7	37	27,7
Toplam	72	100,0	64	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.562		X²= 0.125		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	40	35,4	41	39,6	81	71,6
Yetersiz	25	38,1	29	34,5	54	28,4
Toplam	65	100,0	70	100,0	131	100,0
P>0.03	P= 0.362		X²= 0.645		Sd= 2	
Uygulanabilme Düzeyi						
Yeterli	11	22,4	8	18,6	19	21,4
Yetersiz	44	39,8	70	52,4	114	78,6
Toplam	55	100,0	78	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 0.132		X²= 2.236		Sd= 2	

Tablo 48'de görüldüğü gibi Kamera ve Işık dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 39,5'i, öğretim elemanlarının % 44,3'ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 35,4'ü yeterli, % 38,1'i yetersiz, öğretim elemanlarının % 39,6'sı yeterli, % 34,5'i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 39,8'i, öğretim elemanlarının % 52,4'ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak Kamera ve Işık

dersinin saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 49. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Kurgu Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kurgu	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	54	37,5	50	39,4	104	80,2
Yetersiz	15	31,4	17	29,7	32	19,8
Toplam	69	100,0	67	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.458		X²= 0.365		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	39	32,5	45	30,6	84	75,4
Yetersiz	23	39,8	32	42,5	56	25,5
Toplam	62	100,0	77	100,0	140	100,0
P>0.03	P= 0.132		X²= 0.756		Sd= 2	
Uygulanabilme						
Yeterli	10	22,4	7	18,6	17	15,3
Yetersiz	52	40,8	67	56,4	119	84,7
Toplam	62	100,0	74	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.235		X²= 1.623		Sd= 2	

Tablo 49’da görüldüğü gibi Kurgu dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 37,5’i, öğretim elemanlarının % 39,4’ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 32,5’i, yeterli, % 39,8’ yetersiz, öğretim elemanlarının % 30,6’sı yeterli, % 42,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 40,8’i, öğretim elemanlarının % 56,4’ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak Kurgu dersini saat olarak yeterli, içerik

ve içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 50. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Sinema Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Kurgu	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	50	32,4	62	36,8	112	79,8
Yetersiz	12	30,6	11	26,2	23	20,2
Toplam	62	100,0	73	100,0	135	100,0
P>0.03	P= 0.214		X²= 0.189		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	45	31,5	58	34,2	103	75,4
Yetersiz	18	35,4	16	32,5	34	24,4
Toplam	63	100,0	74	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 1.235		X²= 2.362		Sd= 2	
Uygulanabilme						
Yeterli	10	22,4	7	18,6	17	15,3
Yetersiz	52	40,8	67	56,4	119	84,7
Toplam	62	100,0	74	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.596		X²= 3.214		Sd= 2	

Tablo 50’de görüldüğü gibi Sinema dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 32,4’ü, öğretim elemanlarının % 36,8’i yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 31,5’i yeterli, % 35,4’ü yetersiz, öğretim elemanlarının % 34,2’si yeterli, % 32,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 42,7’si, öğretim elemanlarının % 48,6’sı yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına

göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak Sinema dersini saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 51. Akademik Kariyer Değişkenine Göre TV’de Program Yapımı Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

TV’de Program.Y	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	44	39,5	54	44,3	98	71,3
Yetersiz	28	40,1	10	29,7	38	28,7
Toplam	72	100,0	64	100,0	136	100,0
P>0.03	P= 0.536		X²= 0.165		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	41	39,4	41	39,9	82	54,6
Yetersiz	23	40,1	29	43,5	52	45,4
Toplam	64	100,0	70	100,0	134	100,0
P>0.03	P= 0.362		X²= 0.546		Sd= 2	
Uygulanabilme						
Yeterli	10	22,4	8	18,6	18	20,4
Yetersiz	45	42,8	70	51,4	115	79,6
Toplam	55	100,0	78	100,0	133	100,0
P>0.03	P= 0.132		X²= 3.236		Sd= 2	

Tablo 51’de görüldüğü gibi TV’de Program Yapımı dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 39,5 öğretim elemanlarının % 44,3’ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 39,4’ü yeterli, % 40,1’i yetersiz, öğretim elemanlarının % 39,9’u

yeterli, % 43,5'i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 42,8'i, öğretim elemanlarının % 51,4'ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak TV'de Program Yapımı dersinin saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 52. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Haber Toplama ve Yazma Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Haber Toplama Yazma	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	48	31,4	58	34,7	106	74,8
Yetersiz	14	32,6	15	29,2	29	25,2
Toplam	62	100,0	73	100,0	135	100,0
P>0.03	P= 0.125		X²= 0.345		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	43	30,3	59	35,8	103	73,6
Yetersiz	20	32,7	16	32,2	34	27,4
Toplam	63	100,0	75	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 0.352		X²= 1.362		Sd= 2	
Uygulanabilme						
Yeterli	14	21,1	21	23,5	35	27,6
Yetersiz	49	43,7	51	48,6	100	72,4
Toplam	63	100,0	72	100,0	135	100,0
P>0.03	P= 0.625		X²= 2.123		Sd= 2	

Tablo 52’de görüldüğü gibi Haber Toplama ve Yazma dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 31,4’ü, öğretim elemanlarının % 34,7’si yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 30,3’ü yeterli, % 32,7’si yetersiz, öğretim elemanlarının % 35,8’i yeterli, % 32,2’si yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 43,7’si, öğretim elemanlarının % 48,6’sı yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak Haber Toplama ve Yazma dersini saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 53. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Sinematografi Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Sinematografi	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	40	31,3	51	34,8	91	74,8
Yetersiz	22	36,6	10	26,2	32	25,2
Toplam	62	100,0	61	100,0	123	100,0
P>0.03	P= 0.512		X²= 1.165		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	35	32,5	52	37,2	87	58,6
Yetersiz	25	30,4	22	36,5	47	42,4
Toplam	60	100,0	74	100,0	134	100,0
P>0.03	P= 1.235		X²= 2.156		Sd= 2	
Uygulanabilme						
Yeterli	17	21,1	16	25,5	33	27,6
Yetersiz	45	40,7	53	46,6	98	72,4
Toplam	63	100,0	70	100,0	131	100,0
P>0.03	P= 1.235		X²= 2.452		Sd= 2	

Tablo 53’de görüldüğü gibi Sinematografi dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 31,3’ü, öğretim elemanlarının % 34,8’i yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 32,5’i yeterli, % 30,4’ü yetersiz, öğretim elemanlarının % 37,2’si yeterli, % 36,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 40,7’si, öğretim elemanlarının % 46,6’sı yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak Sinematografi dersini saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

Tablo 54. Akademik Kariyer Değişkenine Göre Fotoğrafçılık Dersinin Saat, İçerik ve İçeriğinin Uygulanabilme Düzeyine İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Fotoğrafçılık	Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Saat						
Yeterli	50	34,6	48	34,8	98	73,2
Yetersiz	17	32,7	22	30,7	39	26,8
Toplam	67	100,0	70	100,0	137	100,0
P>0.03	P= 0.265		X²= 1.356		Sd= 2	
İçerik						
Yeterli	41	36,5	40	32,6	81	67,4
Yetersiz	23	35,4	35	41,5	58	32,6
Toplam	64	100,0	75	100,0	139	100,0
P>0.03	P= 0.213		X²= 0.512		Sd= 2	
Uygulanabilme						
Yeterli	15	29,4	12	18,6	27	15,3
Yetersiz	52	38,8	58	56,4	110	87,4
Toplam	67	100,0	74	100,0	141	100,0
P>0.03	P= 0.235		X²= 2.452		Sd= 2	

Tablo 54’de görüldüğü gibi Fotoğrafçılık dersini saat olarak öğretim üyelerinin % 34,6’sı, öğretim elemanlarının % 38,4’ü yeterli görürken, bu dersin içeriğini öğretim üyelerinin % 36,5’i yeterli, % 35,4’ü yetersiz, öğretim elemanlarının % 32,6’sı yeterli, % 41,5’i yetersiz görmektedir. Dersin uygulanabilme düzeyini ise öğretim üyelerinin % 38,8’i, öğretim elemanlarının % 56,4’ü yetersiz görmüştür. Kay kare (X^2) sonuçlarına göre akademik kariyer durumları arasında 05 anlamlılık düzeyinde farklılık gözükmemektedir. Bu bulgulara dayalı olarak Fotoğrafçılık dersinin saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyini ise yetersiz gören öğretim elemanlarının büyük çoğunlukta yer aldığı söylenebilir.

GÜVENİRLİK ANALİZİ

Bu bölümde anket sorularının güvenilirliğini ölçmek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Ölçeği oluşturan maddelerin ölçek toplam puanına katkısını belirlemek ve ölçeğin tamamıyla ne derecede ilişkili olduğunu bulmak amacıyla madde analizi yapılabilir (Altunışık, 2005). Bu kapsamda tablolarda yer alan verilerin ortalaması, standart sapması, toplam madde korelasyonu ve madde silinirse alfası gibi oranlar aktarılmıştır.

Toplam İstatistikler

Sorular	Ortalama	Standart Sapma	Madde Toplam Korelasyon	Madde Silinirse Alfa
Üniversite Yöneticileri	43,3923	7,899	,091	,829
Fakülte Yöneticileri	42,4846	7,833	,188	,821
Uygulama Alanları	41,6769	5,802	,513	,823
Radyo Tv Sinema Destek	41,9077	6,069	,401	,820
Radyo Tv Sinema Bütçe	41,7462	6,361	,568	,823
Radyo Tv Sinema Teknolojik	41,8077	6,420	,553	,827
Radyo Tv Sinema Fiziki Mekân	41,9538	6,866	,350	,825
Öğrencinin Niteliği	41,8923	6,639	,438	,828
Personel Sayısı	41,9385	7,112	,280	,827

Güvenirlilik İstatistiği

Güvenirlilik	Soru Sayısı
,829	9

Güvenirlilik Aralıkları

0-20: Çok az güvenilir

60-80: Güvenilir

20-40: Az güvenilir

80-100: Çok iyi güvenilir

40-60: Orta güvenilir

Anket sorularının ikinci bölümünde yer alan Radyo Televizyon Sinema bölümlerinde karşılaşılan sorunlar kısmındaki soruların güvenirlilik istatistiğine bakıldığında, 9 sorunun yer aldığı tabloda % 82,9 oranında bir güvenirlilik tespit edilmiştir. Bu oran ise soruların güvenilir olduğunu göstermektedir. Toplam istatistikler tablosunda “madde silinirse alfa” şeklindeki verilere bakıldığında sorular arasında

negatif etkiye sahip veri bulunmamaktadır. Ayrıca herhangi bir sorunun tablodan çıkarıldığında güvenilirlik testinde %82'lik oranda bir değişimin yaşanmayacağı “madde silinirse alfa” verisinden anlaşılmaktadır.

Branş Derslerinin Saat Değerleri

Sorular	Ortalama	Standart Sapma	Madde Toplam Korelasyon	Madde Silinirse Alfa
İletişim	30,4214	61,166	,301	,919
Kamera ve Işık	30,0643	58,104	,561	,916
Kurgu	30,1000	56,767	,604	,918
Sinema	30,2000	55,255	,762	,913
Belgesel	30,0286	55,956	,591	,919
Medya okuryazarlık	29,9571	54,257	,663	,916
Sinematografi	30,1000	54,911	,726	,914
Fotoğrafçılık	30,0571	53,565	,792	,911
Radyoda Program Yapımı	30,0429	54,142	,766	,912
Medya ve Etik	30,1071	55,650	,663	,916
İletişim Kurumları	30,1500	57,395	,559	,910
Araştırma Yöntemleri	30,0714	55,520	,668	,916
TV’de Program Yapımı	30,1786	55,759	,749	,914
Haber Toplama Yazma	30,0929	55,941	,651	,917

Güvenirlik İstatistiği

Güvenirlik	Soru Sayısı
,912	14

Anket sorularının üçüncü bölümünde yer alan Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin ders müfredatlarının saat olarak yeterliliğine dair verilen cevapların güvenilirliğinin ölçüldüğü bu tabloya bakıldığında, 14 soruda % 91,2 oranında bir güvenilirlik tespit edilmiştir. Bu oran ise SPSS “Güvenirlik İstatistiği” göre “çok iyi güvenilir” olduğunu göstermektedir. Toplam istatistikler tablosunda “madde silinirse alfa” şeklindeki verilere bakıldığında sorular arasında negatif etkiye sahip veri bulunmamaktadır. Ayrıca herhangi bir sorunun tablodan çıkarıldığında güvenilirlik testinde % 91’lik oranda bir değişimin yaşanmayacağı “madde silinirse alfa” verisinden anlaşılmaktadır.

Branş Derslerinin İçerik Değerleri

Sorular	Ortalama	Standart Sapma	Madde Toplam Korelasyon	Madde Silinirse Alfa
İletişim	32,3000	52,039	,128	,893
Kamera ve Işık	31,9429	48,342	,462	,892
Kurgu	31,9429	47,450	,553	,899
Sinema	32,1143	46,447	,654	,895
Belgesel	32,0286	46,100	,708	,893
Medya okuryazarlık	31,9000	45,227	,645	,895
Sinematografi	31,9000	45,314	,598	,897
Fotoğrafçılık	31,9643	46,927	,550	,899
Radyoda Program Yapımı	31,9714	45,625	,677	,893
Medya ve Etik	31,9429	44,659	,736	,890
İletişim Kurumları	31,9071	44,704	,734	,890
Araştırma Yöntemleri	31,9571	46,631	,563	,898
TV’de Program Yapımı	32,0357	45,747	,606	,896
Haber Toplama Yazma	32,1286	47,969	,463	,892

Güvenirlik İstatistiği

Güvenirlik	Soru Sayısı
,895	14

Anket sorularının üçüncü bölümünde yer alan Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin ders müfredatlarının içerik olarak yeterliliğine dair verilen cevapların güvenilirliğinin ölçüldüğü bu tabloya bakıldığında, 14 soruda % 89,5 oranında bir güvenilirlik tespit edilmiştir. Bu oran ise SPSS “Güvenirlik İstatistiği” göre “çok iyi güvenilir” olduğunu göstermektedir. Toplam istatistikler tablosunda “madde silinirse alfa” şeklindeki verilere bakıldığında sorular arasında negatif etkiye sahip veri bulunmamaktadır. Ayrıca herhangi bir sorunun tablodan çıkarıldığında güvenilirlik testinde % 89’luk oranda bir değişimin yaşanmayacağı “madde silinirse alfa” verisinden anlaşılmaktadır.

Brans Derslerinin Uygulama Değerleri

Sorular	Ortalama	Standart Sapma	Madde Toplam Korelasyon	Madde Silinirse Alfa
İletişim	37,4088	32,876	,156	,831
Kamera ve Işık	36,8686	31,571	,429	,836
Kurgu	36,8613	31,650	,468	,838
Sinema	37,0073	30,654	,495	,835
Belgesel	36,8467	30,572	,442	,839
Medya okuryazarlık	37,0803	29,780	,449	,839
Sinematografi	36,9197	30,530	,462	,837
Fotoğrafçılık	37,0438	30,527	,448	,838
Radyoda Program Yapımı	36,8905	29,378	,652	,835
Medya ve Etik	36,9270	29,377	,648	,835
İletişim Kurumları	37,0730	30,627	,426	,830
Araştırma Yöntemleri	37,3285	29,560	,502	,835
TV’de Program Yapımı	37,4526	30,088	,430	,830
Haber Toplama Yazma	36,8686	30,468	,517	,834

Güvenirlik İstatistiği

Güvenirlik	Soru Sayısı
,838	14

Anket sorularının üçüncü bölümünde yer alan Radyo Televizyon Sinema bölümlerinin ders müfredatlarının uygulama olarak yeterliliğine dair verilen cevapların güvenilirliğinin ölçüldüğü bu tabloya bakıldığında, 14 soruda % 83,8 oranında bir güvenilirlik tespit edilmiştir. Bu oran ise SPSS “Güvenirlik İstatistiğe” göre “çok iyi güvenilir” olduğunu göstermektedir. Toplam istatistikler tablosunda “madde silinirse alfa” şeklindeki verilere bakıldığında sorular arasında negatif etkiye sahip veri bulunmamaktadır. Ayrıca herhangi bir sorunun tablodan çıkarıldığında güvenilirlik testinde % 83’lük oranda bir değişimin yaşanmayacağı “madde silinirse alfa” verisinden anlaşılmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın amaç bölümünde yer alan varsayımlardan yola çıkarak, bulgulardan varılan sonuçlara ve sonuçlara dayalı olarak araştırma konusu ile ilgili önerilere yer verilmiştir.

Sonuçlar

Türkiye’de Radyo Televizyon Sinema bölümünün teorik ve uygulamalı ders müfredatlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunlar, iletişim fakültelerinin fiziki ve teknik yeterlilikleri ve öğretim elemanlarının akademik çalışmaları incelenmiş ve sonuçlar aktarılmıştır. Ayrıca karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur.

2018 Ocak itibariyle Türkiye’de 42 devlet, 28 özel toplam 70 iletişim fakültesi bulunmakta ve devlet üniversitelerinin 24 tanesinde radyo, televizyon sinema alanında eğitim-öğretim hayatı başlamıştır.

Devlet üniversitelerine bağlı İletişim Fakültelerinin Radyo Televizyon ve Sinema bölümlerinin teorik ve pratik ders müfredatları incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; Kastamonu ve Marmara üniversitelerinin tüm dersleri teoriye dayanalı olduğu görülürken, Selçuk Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Ege Üniversitesi ve Mersin Üniversitelerinin teorik ders ortalaması % 95’in üzerindedir. Uygulamalı ders ortalamasında ise, Ankara Üniversitesi % 67 ile ilk sırada yer alırken, Atatürk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi sıralamada yerini almıştır. Bağcı ve Nizam (2016), radyo televizyon sinema bölümü öğrencilerin medya sektörüne daha donanımlı hazırlanabilmek amacıyla derslerin daha çok uygulamaya yönelik olmasını ve uygulama birimlerinin daha aktif kullanılmasını önermişlerdir. Elde edilen bulgularda bazı üniversitelerin ders müfredatları incelendiğinde pratik derslerin ya hiç yok ya da çok az olduğu saptanmıştır.

Devlet üniversitelerine bağlı İletişim Fakültelerinin Radyo Televizyon ve Sinema bölümlerinin seçmeli ve zorunlu ders müfredatları incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; devlet üniversitelerinde en fazla zorunlu dersin bulunduğu üniversite 60 dersin tamamı ile Fırat Üniversitesi olmuştur. Bu üniversitenin ardından gelenler ise; yüzde 74,3 ile Onsekiz Mart Üniversitesi, yüzde 56,6 ile Ege Üniversitesi olduğu belirlenmiştir. Seçmeli derslerin en fazla olduğu üniversitesi ise; yüzde 73,5 ile Ankara Üniversitesi olmuştur. Bu üniversitenin ardından da 65,2 ile Akdeniz Üniversitesi

ikinci, 61,7 ile Gazi Üniversitesi üçüncü sırada yer alırken, zorunlu-seçmeli ders oranlarında Kocaeli Üniversitesi, yüzde 50 zorunlu yüzde 50 seçmeli olarak ders oranlarında eşit bir dağılıma gittiği anlaşılmıştır. Ayrıca Ankara Üniversitesi hem uygulamalı hem de seçmeli ders müfredatlarında öğrencilere en fazla olanak tanıyan üniversite olmuştur. Bu bulgu Karakoç'un (2014) İletişim fakültesi radyo televizyon sinema bölümlerindeki ders müfredatlarındaki sorunlardan biriside; derslerin büyük çoğunluğunun öğrencilerin seçmesine izin verilmeden zorunlu ders olarak okutulmaktadır yönündeki düşüncesiyle örtüşmektedir.

Öğretim elemanlarının; % 77,1'i Radyo Televizyon Sinema, % 10,7'si Gazetecilik, % 1,4 Halkla İlişkiler ve Tanıtım, % 10,7 ise diğer (Sosyoloji, Biyoloji, İktisat vb.) lisans bölümlerinden mezun olduğu anlaşılmıştır. Bu bulgulara göre öğretim elemanlarının çoğunluğu İletişim Fakülteleri bünyesindeki bölümlerden mezun olurken, alan dışından mezun olan öğretim elemanları da bulunmaktadır.

Radyo televizyon sinema anabilim dalında görev yapan öğretim elemanları yabancı dil seviyelerinin çoğunlukla orta düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir.

Radyo televizyon sinema anabilim dalında görev yapan öğretim elemanlarının % 50'si iletişim ve radyo tv sinema ile ilgili eserleri aylık olarak takip ederken, 6 ayda, yılda bir takip edenler ile hiç takip etmeyenlerde diğer % 50'yi oluşturmaktadır.

Öğretim elemanlarının % 29,3'ü haftalık ders saatlerinin 6-11 saat arası, % 21,4'ü 12-17 saat arası, % 12,1'i 18-23 saat arası, % 5,0'ı 24-29 saat arası, % 0,7 ise 30 ve üstü ders yükü olduğunu söylemiştir.

Öğretim elemanları, "nitelikli radyo televizyon sinema öğrencisi yetiştirilmesinde öğretim elemanlarının branşlaşması konusunda ne düşünüyorsunuz?" sorusuna "çok gerekli" yanıtını verirlerken, bazı üniversitelerde branş dersleri olan Radyo TV' Giriş, TV Stüdyo Uygulamaları, Sinema ve TV'de Çekim Ölçekleri, Ses Tasarımı, Radyo'da Program Yapımı gibi dersler biyoloji ve iktisat alanında lisans eğitimi alan öğretim elemanları tarafından zorunlu ders olarak verilmesi arasında çelişik bir durum olduğu saptanmıştır. Bulgu, Yanık'ın (2017) başarılı bir iletişimcinin yetiştirilmesi için öğretim elemanları uzmanlık alanına uygun dersleri yürütmelidir yönündeki araştırmasıyla da uyuşmadığı görülmüştür.

Radyo televizyon sinema anabilim dalında görev yapan öğretim elemanın % 61'i öğretim elemanı sayısının yetersiz olduğu görüşündedirler.

Öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu üniversite yöneticilerinin radyo televizyon sinema anabilim dallarına bakış açılarının olumsuz olduğunu değerlendirirken, fakülte yöneticilerinin olumlu yönde bir yaklaşımının olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğretim elemanlarının % 60'dan fazlası öğrencilerinin radyo televizyon sinema faaliyetlerine desteklerinin az ve yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretim elemanlarının % 73 gibi büyük bir çoğunluğu üniversitelerinde iletişim fakültesi bütçesinden radyo televizyon sinema anabilim dallarına ayrılan bütçeyi yetersiz ve çok yetersiz olduğu görüşündedirler.

Öğretim elemanları, iletişim fakültelerinin radyo televizyon sinema anabilim dallarının teknolojik açıdan yetersiz ve çok yetersiz olduğu düşüncesindedirler.

Öğretim elemanları, iletişim fakültelerinin radyo televizyon sinema anabilim dallarının fiziki mekân açısından yetersiz ve çok yetersiz olduğu düşüncesindedirler.

Öğretim elemanları radyo televizyon sinema anabilim dallarında uygulanan lisans ders programları ile ilgili olarak; İletişim dersinin saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyinin yetersiz olduğu görüşündedirler. Kamera ve Işık dersinin saat olarak yeterli, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinin çok yetersiz olduğu görüşündedirler. Kurgu dersinin de saat olarak yeterli, içerik ve içeriğin uygulanabilme düzeyinin çok yetersiz olduğu görüşündedirler. Sinema dersinin saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyinin yetersiz olduğu görüşündedirler. TV'de Program Yapımı dersinin saat ve içerik olarak yeterli, içeriğin uygulanabilme düzeyinin yetersiz ve çok yetersiz olduğu görüşündedirler. Ayrıca Belgesel film, Medya okuryazarlığı, Sinematografi, fotoğrafçılık, Araştırma Yöntemleri ve Haber Toplama Yazma derslerinin uygulanabilme düzeylerinin yetersiz ve çok yetersiz olduğu görüşündedirler.

Araştırmada yer alan hipotezlerden sadece bir tanesi doğrulanmamıştır. H10'da "Nitelikli bir Radyo Televizyon Sinema öğrencisi yetiştirmede öğretim elemanlarının branşlaşması arasında anlamlı bir fark yoktur" varsayımı öğretim elemanları tarafından anlamlı bir fark vardır şeklinde yanıtlanmıştır.

Öneriler

Araştırma bulgularına dayalı olarak, Türkiye’de Radyo Televizyon Sinema bölümünün teorik ve uygulamalı ders müfredatlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunların giderilmesine ilişkin öneriler aşağıda sunulmuştur:

Radyo televizyon sinema bölümlerinin büyük bir çoğunluğunda uygulamalı derslerin çok az ya da hiç olmadığı gözlenmektedir. Bu durumun ortadan kaldırılabilmesi için, öğrencilerin medya sektörüne daha donanımlı hazırlanmasında dersler daha çok uygulamaya yönelik olmalı ve bu anlamda müfredat yeniden düzenlenmelidir. Aynı şekilde bu bölümlerde derslerin büyük çoğunluğunun öğrencilerin seçmesine izin verilmeyen zorunlu dersler olduğu anlaşılmıştır. Bunun yerine öğrencilerin kendi ilgi ve yeteneklerine göre seçmesi gereken dersler müfredatlara konulmalıdır.

Radyo televizyon sinema bölümlerinin uygulamalı derslerinin bazılarını (Sosyoloji, Biyoloji, İktisat vb.) lisans bölümlerinden mezun öğretim elemanları yürütmektedir. Bu durum öğrencilerin uygulamalı derslerden tam anlamıyla verim almasına engel teşkil edebilir. Bu sorunun ortadan kaldırılması için, uygulamaya yönelik derslerin iletişim fakültesinden mezun olan öğretim elemanları tarafından yürütülmesi sağlanmalıdır.

Öğretim elemanları; iletişim ve radyo televizyon sinema ile ilgili yayınları, kişisel olarak kendilerini geliştirmek, teknolojinin gelişmesiyle birlikte değişim yaşayan dünyaya uyum sağlamak ve öğrencilere yaşanan gelişmeleri aktarmak için takip etmek durumundadırlar.

Öğretim elemanlarının bazılarının haftalık ders yüklerinin 25 saatten fazla olması akademik olarak yapılan çalışmalara engel olmasının yanında, lisans eğitiminde de verimi olumsuz etkileyecektir. Bu durum dolaylı olarak öğretim elemanlarının öğrencilerin radyo televizyon sinema faaliyetlerine desteklerinin az ve yetersiz olmasına sebep olduğu söylenebilir. Öğretim elemanlarının fakültelerinde akademik personel yetersizliği bulgusundan da hareketle öğretim elemanı kadrolarının bazı üniversitelerde artırılması gerekmektedir.

Radyo televizyon sinema bölümü öğrencilerinin uygulamalı derslerde aktif rol alabilmesi için iletişim fakültelerinin fiziki mekânları ile gerekli araç ve teçhizatın olduğu teknolojik imkânların artırılması gerektiği düşünülmektedir.

Radyo televizyon sinema anabilim dalı lisans derslerinde okutulan Kamera ve Işık, Kurgu, Radyo'da Program Yapımı, Sinema, Haber Toplama ve Yazma, Sinematograf, Fotoğrafçılık, Belgesel Film, TV'de Program Yapımı gibi uygulamalı alan dersler içeriğin uygulanabilme düzeyi olarak öğretim elemanlarının çoğunluğu yetersiz ve çok yetersiz görmüştür. Bundan dolayı iletişim fakültesi Radyo Televizyon Sinema anabilim dalı lisans ders programlarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı, Sakarya Kitabevi, Sakarya, (2009).
- Ateş, E. K..“Bir Bilim Dalı Olarak İletişim Bilimleri Alanının Türkiye'deki Konusal Kapsam Analizi” Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, Sayı: 51, (2016).
- Aziz, A.. Radyo ve Televizyona Giriş, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, (1981).
- Bacon, W.. “What is a journalist in a university: Media International Australia(Bir Üniversitede Gazeteci nedir?) Avustralya, (2002)
- Batmaz, V.. Medyaya Düşman Yetiştiriyorum, Karakutu Yayınları, İstanbul, (2008).
- Bağcı, C.. Nizam, F.. Fırat Tv Ve Kampüs Tv Örnekleriyle İletişim Fakültesi Öğrencilerinin Uygulama Birimi Olarak Üniversite Televizyonlarına Bakışı, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 34, (2016).
- Çelik, M. U., Radyo, Televizyon Ve Sinema Bölümü Özelinde İletişim Fakültelerindeki Eğitime İlişkin Bir İnceleme, H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, (2012).
- Dağtaş, E.. Gazetecilik Eğitiminde Kuram ve Uygulama İkilemi: Türkiye’deki İletişim Fakülteleri Üzerine Bir Araştırma, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı: 17, (2003)
- Eğın, Oray.. Gazetelere Düşman İletişimciler, Remzi Kitapevi, İstanbul, (2010).
- Erdoğan, İ. İletişimi Anlamak, Pozitif Yayıncılık, Ankara, (2011)
- Fiske, J.. İletişim Çalışmalarına Giriş (Çeviren: S.İrvan), Bilim ve Sanat Yayınları. Ankara, (2005).
- Gezgin, S.. Türkiye’de Gazetecilik Eğitimi, (<http://www.konrad.org.tr>) adresinden alındı (Erişim Tarihi: 04.02.2018).
- Gürkan, N.. Medya Dünyası ve İletişim (<http://www.radikal.com.tr>) adresinden alındı (Erişim Tarihi 04.02.2018).
- Gürkan, N., S. İrvan.. İletişim Eğitiminde Nereden Nereye, 1. Ulusal İletişim Kongresi Bildiriler Kitapçığı, İstanbul, (2000).
- Karakoç, E., Taydaş, O., Türkiye’deki İletişim Fakültelerindeki Radyo Televizyon ve Sinema Eğitimi Üzerine Bir İnceleme. Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (2014).

- Karasar, N.. Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Noel Akademik Yayıncılık, Ankara, (2012).
- Koçak, B.. Birgül Koçak Gazetecilik Enstitüsünden İletişim Fakültesine: Türkiye' de İletişim Eğitiminin Gelişimi ve Sorunları, Kitapevi Yayınları, İstanbul, (2010)
- Medyada İstihdam Olanaklar/Sınırlılıklar, Ulusal Toplantı, (27 Nisan 2007), Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Kırkınıcı Yıl Kitaplığı, (2007).
- Mutlu, E., Kitle İletişim Kuramları ve Türkiye'deki Basın Yayın Eğitimi. A.Ü, Basın Yayın Yüksek Okulu Yıllık, (2000).
- Mutlu, E.. İletişim Çalışmalı Alanına Aykırı Bir Bakış: Bir Üst İletişim Olarak İletişim Çalışmaları, İLEF Yıllık, (2002).
- Nalçaoğlu, H.. İletişim Eğitimi, Kültür ve İletişim Dergisi, Sayı: 5, (2004).
- Özbek, M.. İletişim Eğitimi Üzerine, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi İLEF Yıllık 92, (2000).
- Tokgöz, O.. Türkiye'de İletişim Eğitimi: Elli Yıllık Bir Geçmişin Değerlendirilmesi. Kültür ve İletişim, (2003).
- Varol, A., K. Alemdar.. İletişim Fakültelerine Öğrenci Yerleştirmede Karşılaşılan Çelişkiler ve Çözüm Önerileri, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı: 24, (2010).

ÜNİVERSİTELERİN İNTERNET SİTELERİ VE ERİŞİM TARİHLERİ

- Adnan Menderes Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.adnanmenderes.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.akdeniz.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi:15.02.018].
- Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.ankara.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.ataturk.edu.tr/tr> [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.ege.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.erciyes.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

- Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.firat.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.gazi.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.istanbul.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.kocaeli.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.marmara.edu.tr/> [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.mersin.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- On Sekiz Mart Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.onsekizmart.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].
- Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi, <http://iletisim.selçuk.edu.tr/tr>. [Erişim Tarihi: 15.02.2018].

EKLER**Ek 1. Orjinallik Raporu**

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ

Adı-Soyadı	Recep ALTAY
Öğrenci Numarası	152209102
Enstitü Anabilim Dalı	İletişim Bilimleri
Programı	İletişim Bilimleri
Danışmanın Unvanı, Adı-Soyadı	Dr. Öğrt. Üys. Tamer KAVURAN
Tez Başlığı (Türkçe)	Türkiye’de İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölümlerinin Ders Müfredatlarındaki Sorunlar Ve Çözüm Önerileri

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ’NE

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 99 sayfalık kısmına ilişkin, 10/Nisan/2018 tarihinde şahsım/tez enstitü tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orjinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı * % 26’dır

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç dâhil
- 4- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Yukarıda bilgileri verilen öğrencinin yüksek lisans tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen azami benzerlik oranlarını aşmadığını ve tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Öğrt. Üys. Tamer KAVURAN
Danışmanın Adı-Soyadı
(İmzası)

Dr. Öğrt. Üys. Tamer KAVURAN
Anabilim Dalı Başkan Vekili
(İmzası)

F.Ü. LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

Madde 41- Lisansüstü tezleri ile birlikte teslim edilmesi gereken belgeler şunlardır:

- a) Lisansüstü tezler, savunma öncesinde intihal program raporu ve ilgili makale şartını sağladığına dair belgeleri ile birlikte enstitüye teslim edilir.
- b) İntihal raporu ile ilgili olarak etik kurallar dâhilindeki benzerlik oranları ilgili Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. (Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tezin, intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için TURNITIN’den alınan raporda “benzerlik oranı”nın, “alıntılar hariç” en fazla %10, “alıntılar dâhil” % 30’u geçmemesi şeklinde kabul edilmiştir).

* Makale şartı doktora öğrencilerini kapsamaktadır.

ÖZGEÇMİŞ

10 Nisan 1993’de Erzurum’da doğdu. İlkokulu Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda (Erzurum-2007), liseyi Atatürk Anadolu Lisesi’nde (Giresun-2010) tamamladı.

2011’de Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema bölümüne başladı. 2014 yılında İstanbul’da ATV iç yapımında ve Küçük Ağa dizisinde kamera asistanı olarak staj yaptı. 2015 yılında bölüm üçüncüsü olarak mezun oldu.

Mezun olduktan sonra 2016’da Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Anabilim Dalında Lisansüstü eğitimine başladı. Aynı yıl Elazığ Fırat Gazetesinde muhabir olarak çalıştı. Başbakanlık Basın Yayın Enformasyon Müdürlüğü tarafından verilen Sarı Basın Kartını almaya hak kazandı. ASOS 2’nci Uluslar Arası Sosyal Bilimler Sempozyumunda “Medya Okuryazarlığının Önemi ve Etkisi: Elazığ İli Örneği” adlı bildiri sundu. Ayrıca, “2017 Referandumunda Türk Yerel Basınının Siyasal Gündemi: Elazığ: Fırat, Günışığı, Haberkent, Hâkimiyet Gazeteleri Örneği” adlı makale çalışması ulusal bir dergide yayınlandı.